

N:o 41.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående med Spanien afslutade handels- och sjöfartstraktater; gifven Stockholms Slott den 13 april 1883.

Den emellan de Förenade Rikena och Spanien den 28 februari 1871 afslutade handels- och sjöfartstraktat blef från spansk sida uppsagd den 18 oktober 1881 och skulle till följd deraf ett år efter nämnda dag upphöra att gälla. Samtidigt med uppsägningen tillkännagaf spanska Regeringen sig vilja underhandla om en ny traktat på grundvalen af ömsesidiga nedsättningar i de respektive ländernas tulltaxor.

Spanien har för de Förenade Rikena en synnerligt stor betydelse såsom den förnämsta konsumenten af klippfisk och derjemte, ehuru i ringare mån, såsom köpare af trävaror. I fraktfarten på Spanien deltaga svenska och norska fartyg till icke ringa antal.

Vid sådant förhållande och då, å ena sidan, genom den i Spanien förberedda samt numera genomförda tullreformen förmånligare afsättningsvilkor för vissa svenska produkter kunde erhållas samt, å den andra, ett afbrott i traktatsförhållandet med Spanien skulle utsätta vår handel såväl som vår sjöfart för särskilda pålagor, hvilka lätteligen kunde komma att utestänga all möjlighet till täflan, har Kongl. Maj:t icke tvekat att ingå i underhandlingar på den uppställda grundvalen.

Resultatet af dessa underhandlingar föreligger i en handels- och en sjöfartstraktat, hvilka, ehuru afslutade för olika tidsperioder, icke nu kunna från hvarandra skiljas, och i hvilkas särskilda bestämmelser ändringar icke kunna ega rum.

I det Kongl. Maj:t till Riksdagen öfverlemnar dessa traktater med dertill hörande tariffer och, under åberopande af hvad i närlagda statsrådsprotokoll finnes upplyst och utredt, härmed äskar Riksdagens godkännande af de bestämmelser, hvilka sådant kräfva, är Kongl. Maj:t förvissad, att Riksdagen vid pröfningen af detta ärende icke skall lemna ur sigte de kraf, Unionen ställer på hvardera af brödrafolken till ömsesidig och gemensam fördel.

Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

C. Hochschild.

Öfversättning.

Hans Maj:t Konungen af Sverige och Norge samt Hans Maj:t Konungen af Spanien, lifvade af ömsesidig önskan att förbättra och utvidga handelsförbindelserna mellan Sine respektive stater, hafva beslutat att för sådant ändamål afsluta en traktat samt till Sine fullmäktige utsett:

H. M. Konungen af Sverige och Norge:

Herr *Henrik Akerman*, Dess ministre plénipotentiaire hos Hans Katholska Maj:t, kommandör af Vasa- och S:t Olafs-ordnarne, första klassen, storkors af orden Isabella Catholica m. m.

och Herr *Henrik Friele*, riddare af S:t Olafs-orden m. m.;

samt H. M. Konungen af Spanien:

Don *Antonio Aguilar y Correa*, markis de la Vega de Armijo och de Mos, grefve de la Bobadilla, vicomte del Pegullal, grand af Spanien, deputerad i Cortes, maestrante i Sevilla, medlem af Kongl. akademien för moraliska och politiska vetenskaper, fransk officier d'académie, storkors af norska S:t Olafs-orden och af franska Hederslegions-orden, innehafvare af portugisiska Torn- och Svärds-orden, storkors af italienska S:t Mauriti- och Lazari-orden, österrikiska Leopolds-orden, portugisiska orden da Conceição och brasilianska Rosen-orden, Dess statsminister,

och Don *Justo Pelayo Cuesta*, rikets senator och Dess finansminister;

hvilke, efter att hafva meddelat hvarandra sina fullmakter, som befunnos i god och behörig form, öfverenskommit om följande artiklar:

Artikel 1.

Frihet i afseende å handel skall ömsesidigt ega rum mellan de Förenade Rikena Sverige och Norge samt Konungariket Spanien, och de respektive ländernas naturalster och tillverkningar, som öfver land eller sjöledes från det ena landet införas till det andra, må icke beläggas med tull- eller andra afgifter af annat slag eller till högre belopp än dem, som drabba samma slags varor, då de införas från hvilket som helst annat land.

De respektive Regeringarne förbinda sig att i fråga om handel

icke bevilja annan makts undersåtar något privilegium, någon förmån eller frihet, som icke samtidigt utsträckes till det andra landets handel.

De höga fördragsslutande parternas undersåtar skola äfven ega rätt till fri religionsöfning på den andra partens område i öfverensstämmelse med de respektive ländernas lagar.

Artikel 2.

De höga fördragsslutande parternas undersåtar skola ega att genom gåfva, försäljning, byte, testamente eller på hvilket som helst annat sätt fritt förfoga öfver all den egendom, de i de respektive länderna innehafva, äfvensom att utur riket utan afdrag utföra sina kapital. Undersåtar af endera utaf de respektiva parterna, hvilka äro arfsberättigade till egendom befintlig inom den andra staten, må ock taga i besittning den egendom, som kan tillfalla dem, äfven *ab intestato*, under iakttagande af de i lag föreskrifna vilkor; och sådana arfvingar skola icke vara pligtige att erlägga andra eller högre arfsafgifter än dem, som i dylika fall böra utgöras af landets egna undersåtar.

Artikel 3.

De höga fördragsslutande parternas undersåtar skola ömsesidigt icke kunna underkastas qvarstadsåtgärd ej heller deras fartyg, fartygsbesättningar, åkdon och handelsvaror af hvad slag som helst kunna qvarhållas för något militäriskt ändamål eller för något allmänt behof, med mindre de, som häraf beröras, erhålla en på förhand öfverenskommen ersättning.

De skola dock vara underkastade requisitioner för forsling (af tross), men i sådant fall ega de rätt till den ersättning, som af vederbörande myndighet i hvarje departement eller å hvarje ort blifvit offentligen faststald för landets egna undersåtar.

Artikel 4.

I Sverige eller Norge producerade eller tillverkade varor, som uppräknas i den vid denna traktat fogade tariff A., må, då de öfver

land eller sjöledes direkt inkomma, till Spanien med dess närbelägna öar införas emot erläggande af de i nämnda tariff stadgade tullafgifter, tilläggsafgifterna deruti inbegripna.

Det är öfverenskommet, att bland de varor, hvilka vid införsel till Spanien böra åtföljas af ursprungsbevis, icke skall inbegripas klippfisk kommande direkt från norsk hamn.

Artikel 5.

I Spanien producerade eller tillverkade varor, som uppräknas i de vid denna traktat fogade tariffen B. och C., må, då de öfver land eller sjöledes direkt inkomma, till Sverige eller Norge införas emot erläggande af de i nämnda tariffen respektive stadgade tullafgifter.

Spanska viner kunna icke till förmån för staten eller kommunerna beläggas med någon konsumtionsskatt eller annan afgift utöfver dem, som finnas bestämda i tariffen B. och C. respektive, sjöfarts- och hamnafgifter härifrån likväl undantagna.

Artikel 6.

I afseende å utförseln af varor från de Förenade Rikena till Spanien med dess närbelägna öar samt tvärtom, må icke föreskrifvas en mindre gynsam behandling än den för närvarande gällande.

För vapen och krigsammuniton blifver förfaringssättet beroende af de respektive staternas lagar och reglementen.

Artikel 7.

Hvardera af de höga fördragsslutande parterna förbinder sig att låta den andra omedelbart och utan vederlag komma i åtnjutande af hvarje förmån, privilegium eller nedsättning i tulltariffen vid införseln eller utförseln af de i denna traktat omförmälda eller icke omförmälda artiklar, som den kan komma att medgifva en tredje makt.

De höga fördragsslutande parterna förbinda sig derjemte att icke mot hvarandra bestämma någon afgift eller något införsels- eller utförselsförbud, som icke på samma gång kommer att tillämpas på öfriga nationer.

De höga fördragsslutande parterna tillförsäkra hvarandra ömsesidigt, i allt hvad förbrukning, nederlag, återutförsel, transitoförsändning, omlastning af varor samt handel i allmänhet angår, samma behandling som tillkommer den mest gynnade nation.

Bestämmelserna i denna artikel kunna icke åberopas för hvad angår sådana särskilda medgifvanden, hvilka redan gjorts eller framdeles komma att göras grannländer i ändamål att underlätta gränshandeln, ej heller hvad beträffar de förpligtelser, som för endera af de fördragsslutande parterna uppkomma i följd af en med en grannstat ingången tullförening.

Artikel 8.

Drawback, som vid utförsel af svenska och norska produkter redan är eller framdeles kan varda fastställd, liksom ock *drawback* vid utförsel af spanska produkter, bör noga motsvara de inhemska accis- eller konsumtionsavgifter, hvarmed varan eller de vid densammas tillverkning använda råämnen äro belagda.

Artikel 9.

Varor af hvad slag som helst, som blifvit producerade i något af de fördragsslutande länderna och införas till det andra landet, må icke underkastas högre accis- eller konsumtionsavgifter än dem, som äro eller framdeles kunna varda pålagda dylika varor af inhemska produktion.

Dock skola avgifterna vid införseln kunna ökas med ett belopp, motsvarande de kostnader, hvilka genom sättet för accisens påläggande drabba de inhemska tillverkningarne.

Artikel 10.

Sverige och Norge förbinda sig att icke pålägga raffineradt socker, som införes till de Förenade Rikena, en tullavgift, som med mera än 42 procent öfverstiger medelbeloppet af den tullavgift, som i hvardera staten är stadgad för införseln af råsocker.

Artikel 11.

I Sverige eller Norge icke producerade varor, som, vare sig öfver land eller sjöledes, införas från de Förenade Rikena till Spanien, må

icke beläggas med högre *surtaxe* än den, som drabbar samma slags varor, då de, annorledes än genom direkt införsel, medelst spanska fartyg införas till Spanien från annat europeiskt land.

De Förenade Rikena förbehålla sig, å sin sida, rätt att belägga varor, som icke äro producerade i Spanien, med *surtaxe* motsvarande den, som i Spanien påläggas varor införda annorledes än genom direkt import.

Artikel 12.

Svenskar och norrmän skola i Spanien med dess närbelägna öar och spaniorer skola i Sverige och Norge åtnjuta samma skydd som landets egna invånare i allt som rörer eganderätten till fabriks- och handelsmärken samt industriela mönster och modeller af alla slag.

Den uteslutande rätten att använda industrielt mönster eller modell skall icke medgifvas svenskar och norrmän i Spanien, ej heller spaniorer i Sverige eller Norge för längre tid än den, som enligt landets lagar är bestämd för landets egna undersåtar.

Industriela mönster eller modeller, som blifvit för allmänheten tillgängliga inom det land, der de tillkommit, kunna icke blifva föremål för uteslutande användningsrätt inom det andra landet.

Bestämmelserna i föregående tvenne moment ega jemväl tillämpning i afseende å fabriks- och handelsmärken.

Den rätt, som tillkommer svenskar och norrmän i Spanien samt spaniorer i Sverige och Norge, är icke beroende af skyldigheten att inom landet yrkesmässigt använda de industriela mönstren och modellerna.

Artikel 13.

Vilja det ena fördragsslutande landets undersåtar i det andra landet tillförsäkra sig eganderätten till märke, modell eller mönster, skola de uppfylla de formaliteter, som i sådant afseende finnas i de fördragsslutande staternas respektive lagar föreskrifna.

De fabriksmärken, å hvilka bestämmelserna i denna och i nästföregående artikel ega tillämpning, äro sådana, hvilka inom de respektive länderna lagligen tillhöra de industriidkare eller handlande som deraf sig begagna, det vill säga att ett svenskt eller norskt märkes beskaffenhet bör bedömas efter svensk eller norsk lag, liksom ett spanskt märkes beskaffenhet bör bedömas efter spansk lag.

Inregistrering kan likväl förvägras, derest det märke, för hvilket sådan begäres, af vederbörande myndighet anses vara sårande för sedlighetskänslan eller störande för den allmänna ordningen.

Artikel 14.

Svenske och norske handelsresande, hvilka färdas i Spanien med dess närbelägna öar för handelshus i Sverige eller Norge, skola i fråga om yrkesafgift behandlas lika med handelsresande tillhörande den mest gynnade nation.

Detsamma skall vara förhållandet med spanske handelsresande i Sverige och Norge.

För de införselstull underkastade varor, hvilka begagnas såsom prof och som införas af sådane resande, skola ömsesidigt, efter iakttagande af de formaliteter vid tullbehandlingen hvilka erfordras för att betrygga varornas återutförsel eller uppläggande på nederlag, tullafgifterna, som böra deponeras vid dessa varors införsel, återställas.

Artikel 15.

Enär Spaniens ultramarinska besittningar ega sin särskilda lagstiftning, skola de icke inbegripas under denna traktats bestämmelser; men svenske och norske undersåtar skola derstädes i afseende å handel åtnjuta enahanda förmåner, som blifvit beviljade den mest gynnade nations undersåtar.

Artikel 16.

De bestämmelser rörande sjöfarten, hvarom öfverenskommelse träffats, hafva fått sin plats i en särskild denna dag afslutad traktat.

Artikel 17.

Denna traktat skall träda i kraft tre dagar efter det utvexling af ratifikationerna egt rum och skall förblifva gällande till och med den 30 juni 1887.

Artikel 18.

Ofvan intagna bestämmelser skola underställas vederbörande nationalrepresentationers godkännande.

Artikel 19.

Denna traktat skall ratificeras och ratifikationerna skola utvexlas i Madrid, så snart ske kan.

Till yttermera visso hafva de respektive fullmäktige undertecknat denna traktat och försett densamma med sina sigill.

Som skedde i Madrid, uti två exemplar, den femtonde dagen af mars månad år ett tusen åtta hundra åttio tre.

H. ÅKERMAN.

L. S.

MARKIS DE LA VEGA DE ARMIJO.

L. S.

HENR. FRIELE.

L. S.

JUSTO PELAYO CUESTA.

L. S.

Tariff A.

Införselstullar i Spanien.

Artiklarnes benämning.	Quantitet för tullberäkningen.	Tullafgift. Pesetas.
<i>Tjära, hartser, kåda, asfalt och jordbeck</i>	100 kg.	0: 41
<i>Glas</i> (flaskor o. s. v.)	d:o	6: 50
<i>Tackjernsrör</i> , alla slag	d:o	3: 50
<i>Smältstycken</i> (tochos)	d:o	3: 50
<i>Jern och stål</i> , i plåtar af 6 millimeter i tjocklek eller deröfver samt nitnaglar	d:o	6: 70
<i>Jern och stål</i> , i stänger af alla former, i plåtar intill 6 millimeter i tjocklek, axlar, hjulband, skifvor, vagnsfjedrar och tunnband	d:o	8: 65
<i>Jern- och ståltråd</i>	d:o	6: 55
<i>Spik och skrufvar</i> af jern, äfven tenlikor	d:o	14: 85
<i>Knifvar</i> , alla slag, af jern eller stål	1 kg.	1: 00
<i>Fisklefoertran</i> , renad, för medicinskt bruk	100 kg.	3: 00
<i>Papper</i> i långa banor, olimmadt eller halflimmadt (till tryckning)	d:o	10: 00
<i>Karduspapper</i> , ordinärt	d:o	10: 85
<i>Vanliga trävaror</i> : bräder, äfven afskurna, hyflade, med eller utan spåntning, till lådor eller golf, vanliga dörrar, jalousier, spjelluckor (contra-ventanas), plank, bjelkar, stockar, master samt skeppsvirke	1 kub.-meter	2: 08
<i>Vanliga träarbeten</i> : alla slag, skurna eller icke, målade eller fernissade, lister, fernissade eller beredde till förgyllning, möbler af böjdt trä, äfven målade eller fernissade, tändstickor af trä	100 kg.	18: 75
<i>Trämassa</i> för papperstillverkning	d:o	0: 20

Artiklarnes benämning.	Quantitet för tullberäkningen.	Tullafgift. Pesetas.
<i>Torsk- och hvaltran</i> samt andra slag af djurfett	100 kg.	1: 70
<i>Fiskrom och andra djurprodukter</i> , ej specificerade	d:o	0: 50
<i>Åkerbruksmaskiner</i>	d:o	0: 95
<i>Motorer</i>	d:o	2: 00
<i>Klippfisk och stockfisk</i> (alla afgifter deruti inbegripna)	d:o	18: 70
<i>Fisk</i> , saltad, rökt och marinerad	d:o	11: 00
<i>Brännvin</i>	1 hektoliter	17: 35
Öfvergående afgift	d:o	3: 75
<i>Öl och cider</i>	d:o	9: 75

H. ÅKERMAN.

VEGA DE ARMIJO.

HENR. FRIELE.

CUESTA.

Tariff B.

Införselstullar i Sverige.

(Förvandlingen i spanskt mynt eger icke någon officiell karaktär; den grundar sig på ett värdeförhållande af 72 kronor = 100 pesetas).

Artiklarnes benämning.	Quantitet för tullberäkningen.	Tullafgift i	
		svenskt mynt.	spanskt mynt.
		Kr. öre.	Pes. cent.
<i>Bly</i> i tackor	1 kg.	fritt	fritt
<i>Andra metaller</i> , oarbetade	d:o	fria	fria
<i>Malmer</i>	d:o	fria	fria
<i>Salt</i> , ordinärt	d:o	fritt	fritt
<i>Espartogräs</i>	d:o	fritt	fritt
<i>Korkbark</i>	d:o	fri	fri
<i>Korkar</i> , skurna, utan beslag	d:o	0.07	0.10
<i>Fjäder</i> , spritad	d:o	0.20	0.28
<i>Olivolja</i> , på fat	d:o	0.02	0.03
<i>Apelsiner</i>	d:o	0.10	0.14
<i>Citroner</i>	d:o	0.10	0.14
<i>Vindrufvor</i>	d:o	0.10	0.14
<i>Russin</i>	d:o	0.14	0.19
<i>Vin</i> , alla slag, på fastager och på buteljer (alla afgifter deruti inbegripna; jemför artikel 5 af denna traktat)	1 liter	0.15	0.21
<i>Anm.</i> Vätvaror, innehållande mer än 20 proc. alkohol, skola icke anses som vin.			

H. ÅKERMAN.

HENR. FRIELE.

VEGA DE ARMIJO.

CUESTA.

Tariff C.

Införselstullar i Norge.

(Förvandlingen i spanskt mynt eger icke någon officiell karaktär; den grundar sig på ett värdeförhållande af 72 kronor = 100 pesetas).

Artiklarnes benämning.	Quantitet för tullberäkningen.	Tullafgift i	
		norskt mynt.	spanskt mynt.
		Kr. öre.	Pes. cent.
<i>Bly</i> i tackor	1 kg.	fritt	fritt
<i>Andra metaller</i> , oarbetade	d:o	fria	fria
<i>Malmer</i>	d:o	fria	fria
<i>Salt</i> , ordinärt	1 hektol.	0.28	0.39
<i>Espartogräs</i>	1 kg.	fritt	fritt
<i>Korkbark</i>	d:o	fria	fria
<i>Korkar</i> , skurna, utan beslag	d:o	fria	fria
<i>Fjäder</i> , spritad	d:o	0.20	0.28
<i>Olivolja</i>	d:o	0.02	0.03
<i>Apelsiner</i>	d:o	0.07	0.10
<i>Citroner</i>	d:o	0.07	0.10
<i>Vindruvfor</i>	d:o	0.07	0.10
<i>Russin</i>	d:o	0.12	0.16.6
<i>Vin</i> , alla slag, på fastager och på buteljer (alla afgifter deruti inbegripna; jemför artikel 5 af denna traktat)	1 liter	0.11.52	0.15
<i>Anm.</i> Vätvaror, innehållande mer än 20 proc. alkohol, skola icke anses som vin.			

H. ÅKERMAN.

HENR. FRIELE.

VEGA DE ARMIJO.

CUESTA.

Öfversättning.

Hans Maj:t Konungen af Sverige och Norge samt Hans Maj:t Konungen af Spanien, lifvade af ömsesidig önskan att förbättra och utvidga sjöfartsförbindelserna mellan Sine respektive stater, hafva beslutat att för sådant ändamål afsluta en traktat samt till Sine fullmäktige utsett:

Hans Maj:t Konungen af Sverige och Norge:

Herr *Henrik Åkerman*, Dess ministre plénipotentiaire hos Hans Katolska Maj:t, kommandör af Vasa- och S:t Olafs-ordnarne, första klassen, storkors af orden Isabella Catholica,

och Herr *Henrik Friele*, riddare af S:t Olafs-orden;

samt Hans Maj:t Konungen af Spanien:

Don *Antonio Aguilar y Correa*, markis de la Vega de Armijo och de Mos, grefve de la Bobadilla, vicomte del Pegullal, grand af Spanien, deputerad i Cortes, maestrante i Sevilla, medlem af Kongl. akademien för moraliska och politiska vetenskaper, fransk officier d'académie, storkors af norska S:t Olafs-orden och af franska Hederslegions-orden, innehafvare af portugisiska Torn- och Svärds-orden, storkors af italienska S:t Mauritii- och Lazari-orden, österrikiska Leopolds-orden, portugisiska orden da Conceição och brasilianska Rosen-orden, Dess statsminister,

och Don *Justo Pelayo Cuesta*, rikets senator och Dess finansminister, hvilke, efter att hafva meddelat hvarandra sina fullmakter, som befunnos i god och behörig form, öfverenskommit om följande artiklar:

Artikel 1.

Frihet i afseende å sjöfart skall ömsesidigt ega rum mellan de Förenade Rikena Sverige och Norge samt Konungariket Spanien.

De respektive Regeringarne förbinda sig att i fråga om sjöfart icke bevilja annan makts undersåtar något privilegium, någon förmån eller frihet, som icke samtidigt utsträcker till det andra landets sjöfart.

Artikel 2.

Svenska och norska fartyg, med eller utan last, äfvensom deras laddningar, skola i Spanien med dess närbelägna öar, och spanska fartyg, med eller utan last, äfvensom deras laddningar, skola i Sverige eller Norge, oafsedt från hvilken hamn fartygen komma samt hvarifrån lasten förskrifver sig eller hvarthän den är bestämd, i alla hänseenden vid ankomsten, under qvarliggandet och vid afgåendet åtnjuta samma behandling som landets egna fartyg och dessas laddningar.

Beträffande anvisande af plats för fartyg, deras lastning eller lossning i hamnar, på redder eller i dockor samt i allmänhet iakttagandet af alla de formaliteter eller bestämmelser, hvilka för handelsfartyg, deras besättningar och laddningar kunna vara gifna, skall i de respektive staterna ej beviljas landets egna fartyg något privilegium eller någon förmån, som icke likaledes beviljas den andra maktens fartyg, enär de höga fördragslutande parternas vilja är, att spanska, svenska och norska fartyg jemväl i dessa hänseenden skola på fullkomligt lika sätt behandlas.

De höga fördragslutande parterna förbehålla sig rättighet att i sina respektive hamnar uppbära särskilda, för lokala behof afsedda afgifter.

Artikel 3.

Fullständigt befriade från sjöfarts- och hamnafgifter, lastpenningar och expeditonsafgifter i de respektive hamnarne äro:

1:o. i barlast från hvilken ort som helst ankommande fartyg, som åter utlöpa i barlast;

2:o. fartyg, hvilka, kommande från en hamn belägen i en af de respektive staterna, anlöpa en eller flera hamnar inom samma stat för att derstädes antingen lossa hela eller en del af sin last eller ock intaga ny last eller fyllnadslast och styrka, att de redan erlagt dessa afgifter.

Likaledes skola spanska fartyg äfvensom svenska och norska fartyg, som af tvingande orsak inlöpa i hamn tillhörande någondera af de höga fördragslutande parterna, derstädes vara befriade från alla hamn- eller sjöfartsafgifter, som uppbäras eller komma att uppbäras af staten, derest de orsaker, hvilka gjort det oundgängligt att söka nödhamn,

äro giltiga och uppenbara, samt under förutsättning att ingen handelsoperation medelst lastning eller lossning af varor i nödhamnen företages; dock skall sådan lastning eller lossning, som endast afser fartygets reparation eller besättningens förseende med lifsmedel, icke anses såsom handelsoperationer, hvilka äro belagda med afgift.

Artikel 4.

Timar skeppsbrott å en till den ena eller andra höga kontraherande parten hörande ort, skola alla åtgärder, som afse de förlista, strandade eller öfvergifna fartygens bergning, ledas af konsulerna i de respektive staterna. Sådana fartyg, delar eller spillror deraf, deras tackel och öfriga tillhörigheter, äfvensom alla föremål och varor som blifvit bergade, liksom ock det genom deras försäljning influtna belopp, samt slutligen alla ombord funna papper skola öfverlemnas till vederbörande konsul eller vice konsul i det distrikt, hvarest skeppsbrottet egt rum. Vederbörande lokalmyndigheter skola mellankomma för att upprätthålla ordning, skydda deras intressen som i bergningen deltagit, om de icke tillhöra fartygens besättning, och öfvervaka att de föreskrifter iakttagas, som gälla för in- och utförsel af de bergade varorna.

De böra derjemte under vederbörande konsulstjenstemans frånvaro eller intill dess denne kommit tillstädes, träffa nödiga anstalter för de skeppsbrutnes skyddande och det bergade godsets bevarande.

Artikel 5.

Vederbörande konsul, egare eller annan rättsinnehafvare skola endast kunna förbindas att ersätta omkostnaderna för godsets bevarande; bergningskostnaderna och karantänsavgifter skola utgå till lika belopp med det, som under enahanda förhållanden af inländskt fartyg utgöres.

Det bergade godset skall icke vara underkastadt någon tullavgift eller tullumgäld, förr än det utlemnas till förbrukning inom landet.

Alla rättsanspråk, som med afseende å skeppsbrottet, de skeppsbrutna varorna och föremålen uppstå, skola till afgörande hänvisas till behörig domstol uti det land, hvarest olyckan timat.

Artikel 6.

Bestämmelserna i denna traktat äro tillämpliga hvarken å den för kustfarten eller den för fisket gällande ordning.

Hvardera af de höga fördragslutande parterna förbehåller sina undersåtar uteslutande rätt att idka fiske inom dess vattenområde.

Artikel 7.

Hvarderas af de höga fördragslutande parterna generalkonsuler, konsuler, vicekonsuler och konsularagenter skola, under vilkor af reciprocitet, inom den andras stater och besittningar åtnjuta samma privilegier och befogenhet som dem, hvilka tillkomma de mest gynnade nationers; vilja desse konsuler eller agenter drifva handel eller industri, skola de likväl vara skyldige att ställa sig till efterrättelse samma lagar och bruk, som enskilda personer tillhörande deras nation äro underkastade på den ort, der de äro boende.

Artikel 8.

Sjömän tillhörande enderas af de höga fördragslutande parterna fartyg, hvilka rymma inom den andra partens stater eller besittningar, skola på derom af vederbörande konsul, vicekonsul eller agent hos behörig myndighet ingifven begäran, efterspanas, häktas och sedan rymningen blifvit behörigen bevisad, återföras ombord å det fartyg de tillhöra. Har rymmaren emellertid begått förbrytelse i land, skall hans utlemnande af lokalmyndigheterna uppskjutas, intildess vederbörande domstol i laga ordning öfver förbrytelsen fält utslag och detta gått i verkställighet.

Artikel 9.

Fartygens nationalitet skall ömsesidigt anses erkänd och styrkt, i enlighet med hvarje stats särskilda lagar och reglementen, medelst de pass- och skeppshändlingar, som af vederbörande myndighet blifvit för befälhafvare och skeppare utfärdade.

Artikel 10.

Ångfartyg, som besörja postföring och som tillhöra bolag, hvilka åtnjuta understöd af endera af de fördragslutande staterna, må icke i den andra statens hamnar hindras i fullföljandet af sin resa, eller beläggas med qvarstad, embargo eller beslag för kronans räkning.

I afseende å tillämpningen af denna artikel öfverenskomma likväl de höga fördragslutande parterna att efter aftal vidtaga nödiga åtgärder i ändamål att utaf de understödda bolagen bereda styrelsen säkerhet för det ansvar, som antingen befälhafvarne å bolagens ångfartyg eller ock sjelfva bolagen kunna ådraga sig.

Artikel 11.

I Spaniens ultramarinska besittningar, hvilka ega sin särskilda lagstiftning, skola svenske och norske undersåtar i afseende å sjöfarten åtnjuta enahanda förmåner som blifvit beviljade den mest gynnade nations undersåtar.

Artikel 12.

Denna traktat skall träda i kraft samma dag som handelstraktaten och skall förblifva gällande intill den första februari aderton hundra nittio två.

Artikel 13.

Ratifikationerna af denna traktat skola utvexlas i Madrid samtidigt med ratifikationerna af förutnämnda handelstraktat.

Till yttermera visso hafva de respektive fullmäktige undertecknat denna traktat och försett densamma med sina sigill.

Som skedde i Madrid, uti två exemplar, den femtonde mars aderton hundra åttio tre.

H. ÅKERMAN.

L. S.

HENR. FRIELE.

L. S.

MARKIS DE LA VEGA DE ARMIJO.

L. S.

JUSTO PELAYO CUESTA.

L. S.

1.

Protokoll öfver utrikesdepartementsärende, hållet inför Hans Maj:t Konungen i sammansatt norskt och svenskt statsråd å Christiania slott den 28 februari 1882.

Närvarande:

Hans Excellens Herr Statsministern SELMER,
Hans Excellens Herr Statsministern KIERULF,
Hans Excellens Herr Statsministern Grefve POSSE,
Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena Friherre
HOCHSCHILD,
Statsråden: HELLIESEN,
 VOGT,
 JOHANSEN,
 HOLMBOE,
 MUNTHE,
 JENSEN,
 SCHWEIGAARD,
 HERTZBERG,
 THEMPTANDER.

Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena anförde i underdånighet:

»Genom officiel not den 18 sistlidne oktober uppsade Kongl. spanske ministern i Stockholm på sin Regerings vägnar den mellan de Förenade Rikena och Spanien den 28 februari 1871 afslutade handels- och sjöfartstraktat, hvilken sålunda, jemlikt stadgandet i dess åttonde artikel, kommer att utlöpa den 18 oktober innevarande år. Samtidigt

meddelade ministern sin Regerings beredvillighet att omedelbart öppna underhandlingar om afslutande af en ny traktat på grundvalen af ömsesidiga nedsättningar i de respektive ländernas tulltaxor och hemstälde, att dessa underhandlingar måtte försiggå i Paris mellan de der då tillstådesvarande svensk-norske och spanske underhandlarne för afslutande af nya traktater med Frankrike.

Eders Köngl. Maj:ts ministerresident i Spanien, hvilken såsom Sveriges delegerad för underhandlingarna med Frankrike uppehöll sig i Paris, erhöll derefter uppdrag att yttra sig rörande såväl de bestämmelser, som i en ny traktat borde inflyta som lämpligaste tidpunkten för de blifvande underhandlingarnes öppnande.

Uti skrifvelse den 28 november redogjorde ministerresidenten Åkerman för den betydelse, han ansåg det nya aftalet kunna komma att ega för de Förenade Rikenas export till Spanien samt för vår sjöfart på detta land, äfvensom för de fordringar Spanien sannolikt skulle komma att uppställa för att underlätta exporten af sina produkter till Sverige och Norge, till gengäld för de nedsättningar i tulltaxan, som spanska Regeringen genom ett för Cortes framställt lagförslag antydt sig vilja bereda de länder, med hvilka traktater komme att afslutas. I afseende å tidpunkten för underhandlingarnes öppnande ansåg ministerresidenten, att uppskof dermed borde ega rum, intill dess resultatet af Spaniens underhandlingar med England och Frankrike vore känt.

Köngl. norska Regeringens departement för det inre, som erhållit del af den förda skriftvexlingen, har derefter i underdånigt föredrag den 3 innevarande månad — efter en utredning af den betydelse Spanien eger för Norges handel och sjöfart — uttalat, att det för Norge är af stort intresse att ernå afslutandet af en ny handels- och sjöfarts-traktat med nämnda land. I det departementet därför finner allt skäl förorda antagandet af den spanska Regeringens förslag om öppnande af nya underhandlingar, anmärker departementet likväl, att den naturliga platsen för underhandlingarne icke synes vara Paris samt att det synes ligga nära till hands att förutsätta, att, innan underhandlingarne om en ny traktat afslutas, kännedom borde förefinnas om utgången af det utaf spanska Regeringen för Cortes framlagda förslag om tulltaxan. Departementet, som motser vidare meddelanden i ämnet, skall sedan dessa ingått hafva att närmare uttala sig bland annat derom, huruvida för Norges del något särskildt må vara att iakttaga.

Enär spanska Regeringen vid framförande af sin inbjudning till öppnande af underhandlingar om ny traktat endast i allmänna ordalag

antydte de grundsatser, som enligt hennes åsigt dervid skulle tillämpas, men icke närmare antydte den utsträckning, i hvilken hon skulle vilja fordra och sjelf kunna medgifva en sådan tillämpning, har jag ansett, att tidpunkten icke ännu vore inne för öppnande af formliga underhandlingar. Men då den nu gällande traktaten till följd af skedd uppsägning tilländalöper redan innevarande års höst och ovisst torde vara, huruvida dess förlängning ens för kortare tid då kan motses, samt då jag tror Sveriges såväl som Norges intressen bjuda att söka bevara den privilegierade ställning för vår handel och sjöfart, hvilken den ännu gällande traktaten förskaffat oss, finner jag mig böra tillstyrka Eders Kongl. Maj:t att redan nu besluta antagandet af spanska Regeringens inbjudning. Jag anser mig ock böra i underdånighet fästa Eders Kongl. Maj:ts uppmärksamhet på vigten deraf, att vid den i sammanhang med antagandet af handelstraktaten med Frankrike eller oberoende deraf företagna revision af svenska och norska tulltaxorna, behörig varsamhet iakttages vid bestämmandet af de tullsatser, som drabba Spaniens hufvudsakliga exportartiklar till de Förenade Rikena och ibland dessa isynnerhet *vin*.

Sedan Spanien numera afslutat sin nya traktat med Frankrike, torde förslaget att i Paris föra underhandlingarne kunna anses förfallet. I hvarje händelse får jag tillstyrka, att de måtte föras i Madrid.

Derest Eders Kongl. Maj:t behagar gilla de af mig nu uttalade åsigter, torde det tillhöra mig att träffa nödiga förberedelser för underhandlingarnes öppnande, så snart tidpunkten kan anses dertill tjenlig».

Sedan norska och svenska statsrådets samtliga öfrige ledamöter förklarar sig instämma uti hvad Herr Ministern för utrikes ärendena föreslagit och hemställt, behagade Hans Maj:t Konungen med gillande deraf i nåder besluta att antaga Kongl. spanska Regeringens inbjudning att ingå i underhandling om afslutande af ny handels- och sjöfartstraktat mellan de Förenade Rikena och Spanien.

In fidem

Lehman.

2.

Utdrag af protokollet öfver utrikesdepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i sammansatt statsråd å Stockholms slott den 27 juni 1882.

Närvarande:

Hans Excellens Herr Statsministern Grefve POSSE,
Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena Friherre
HOCHSCHILD,
Hans Excellens Norske Herr Statsministern KIERULF,
Statsråden HEDERSTIERNA,
 RICHERT,
 JENSEN.

Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena anförde i underdånighet:

»Sedan spanska Regeringen till den 18 oktober innevarande år officiellt uppsagt den mellan de Förenade Rikena och Spanien gällande handels- och sjöfartstraktat af den 28 februari 1871 och samtidigt dermed inbjudit de Förenade Rikena att ingå i underhandling om avslutande af en ny handels- och sjöfartstraktat, behagade Eders Kongl. Maj:t vid underdånig föredragning den 28 sistlidne februari i sammansatt norskt och svenskt statsråd i Christiania antaga denna inbjudning. Eders Kongl. Maj:t behagade dervid gilla den af mig uttalade åsigt, att dessa underhandlingar lämpligast borde föras i Madrid, och åt mig öfverlåta att träffa nödiga förberedelser för underhandlingarnes öppnande, så snart tidpunkten kunde anses dertill tjenlig.

Innan emellertid tiden för dessa underhandlingars mera formella inledande kunde bestämmas och i sammanhang dermed instruktioner uppsättas till ledning för Eders Kongl. Maj:ts fullmäktig vid underhandlingarne, var det nödvändigt att inhemta kännedom om hvilka fordringar Spanien antagligen komme att uppställa och hvilka medgifvanden det kunde antagas vara villigt göra de Förenade Rikena i utbyte mot dem som från svensk och norsk sida kunde komma att göras, äfvensom att erfara på hvilken punkt underhandlingarne i likartadt syfte med andra makter kommit; och anmodade jag fördenskull Eders Kongl. Maj:ts minister i Madrid att derom söka under hand inhemta kännedom.

Af de rapporter, hvilka minister Åkerman till fullgörande af detta sitt uppdrag till mig insändt, synes framgå, att de fördelar de Förenade Rikena för sin handel och sjöfart skulle kunna af Spanien betinga sig, äfvensom de medgifvanden Spanien skulle i gengäld för dessa påyrka, uti en icke oväsentlig mån torde blifva beroende af de inre politiska förhållandena i Spanien och af möjliga förändringar i ministèrens sammansättning. Sedan all utsigt försvunnit att uppnå en konvention, inskränkt hufvudsakligen till bestämmelsen om ömsesidig behandling såsom den mest gynnade nation, förklarade minister Åkerman i skrifvelse den 26 sistlidne maj att, hvilken än utgången månde blifva af de brytningar, som i afseende å vissa handelspolitiska frågor gjort sig gällande inom spanska Regeringen, det syntes honom vara till de Förenade Rikenas fördel, att den nu gällande traktaten med Spanien blefve förlängd till den tid, då Spaniens traktat med Belgien kommer att utlöpa, nemligen den 1 juli 1884. En förlängning till den 1 mars 1883 vore i hvarje fall oundviklig, enär dessförinnan något Riksdags- eller Storthingsbeslut icke kunde rörande en ny traktat blifva fattadt.

För en prorogation från sistnämnda dag till den 1 juli 1884 talade åter följande skäl, nemligen:

att de Förenade Rikena finge under ytterligare 1½ år utan vederlag åtnjuta de i spanska tulltaxan af Frankrike utverkade nedsättningar å lergods, jern och smör m. m.;

att under tiden den spanska tullreformen högst sannolikt toge nya steg framåt;

att fördelen af att skrida till ny traktats afslutande samtidigt med Belgien, hvars önskningsmål vanligen omfattade nästan hela tulltaxan, ej vore att förbise;

att anstånd vunnes att förbereda de tullnedsättningar å vin, fruk-

ter och salt, förutan hvilka tvifvelsutän någon uppgörelse med Spanien icke stode att erhålla, samt

att det tryck på underhandlingarnes gång, som en kort underhandlingstid alltid måste utöfva, genom den ifrågasatta förlängningen undvekes.

Ministern har härvid jemväl påpekat att, ehuru behovet af en snar nedsättning å klippfisktullen visserligen icke kunde jäfvas, så och då denna uteslutande norska vara vore en kassa-artikel, hvarå spanska Regeringens medlemmar uttryckligen förklarar sig icke göra något medgifvande, med mindre vederlag från begge de Förenade Rikena erhöles, måste nödvändigtvis härvid öfvervägande afseende fästas vid dessa rikens solidariska ställning gentemot Spanien.

Kommerskollegium, som redan förut under den 25 april afgifvit infor dradt underdånigt utlåtande rörande de bestämmelser, som kunde synas böra i en ny traktat med Spanien inflyta och särskildt om de nedsättningar i Spaniens tullsatser, som ur synpunkten af Sveriges intresse måtte finnas af synnerlig vikt att erhålla, har på grund af hvad sålunda förekommit jemväl blifvit hördt rörande lämpligheten af en förlängning till den 1 juli 1884 af nu gällande handels- och sjöfarts-traktat med Spanien, och har kollegium i sitt häröfver afgifna underdåniga utlåtande af den 16 innevarande månad, under anförande det kollegium visserligen ansåge, att det skulle ur våra handelsintressens synpunkt vara synnerligen fördelaktigt, att åtskilliga uti kollegii föregående yttrande ifrågasatta nedsättningar kunde utan större tidsutdrägt utverkas, men då det emellertid syntes icke vara möjligt att före tiden för den nu gällande traktatens utgång bringa en öfverenskomelse till stånd och enär det alltså torde vara erforderligt att till undvikande af de olägenheter, som otvifvelaktigt skulle vara förenade dermed att, innan sådant skett, sagda traktat upphörde, söka genom förlängning af densamma ordna de Förenade Rikenas handelsförbindelser med Spanien för tiden intill dess en ny traktat, byggd på grundvalen af ömsesidiga nedsättningar i de särskilda ländernas tulltaxor, måtte kunna afslutas, med afseende såväl härå som med hänsyn derjemte till hvad minister Åkerman i sin ofvanberörda skrifvelse anført såsom skäl för önskvärdheten af nu gällande traktats förlängning till den 1 juli 1884, i underdånighet tillstyrkt, att underhandlingar i sådant syfte blefve inledda.

Departementet för det inre, som i likhet med kommerskollegium den 26 maj afgifvit föredrag om den blifvande nya traktatens bestämmelser, hvilka ock gjorts till föremål för behandling i ett äldre före-

drag af den 3 februari, allt innevarande år, har i ett af Kongl. norska Regeringen tillträdt betänkande af den 13 denna månad anført, att departementet, som utginge från den förutsättningen att, med undantag i fråga om de franska traktatsunderhandlingarne, underhandlingar om afslutande af nya öfverenskommelser med Spanien ännu icke blifvit af några andra makter inledda, i afseende å det af minister Åkerman framställda förslag ansåge från norsk synpunkt öfvervägande skäl tala för att ingå derpå, att nu gällande traktat, som icke lade några band på Norges tullsatser, förblefve gällande till 1 juli 1884.

Enär det torde vara att förutse, att spanska Regeringen icke medgifver förlängning af nu gällande traktat, innan underhandlingarne om en ny traktat blifvit formligen inledda, får jag i främsta rummet hemställa, det Eders Kongl. Maj:t täcktes nu utse fullmäktig att å de Förenade rikenas vägnar i Madrid underhandla med spanska Regeringen om afslutande af ny handels- och sjöfartstraktat, och får jag i underdånighet tillstyrka, det Eders Kongl. Maj:t behagade härtill förordna Dess minister i Madrid Åkerman.

Vidare får jag tillstyrka, att enär den för Norge så synnerligen viktiga fiskerinäringen antagligen kommer att utgöra föremål för åtskilliga förhandlingar, en med denna näring förtrogen person måtte utses att biträda ministern, så snart denne finner tidpunkten vara inne att sådant biträde påkalla. Denna person torde Eders Kongl. Maj:t behaga att på föredragning i norskt statsråd utse.

Slutligen får jag hemställa, att, i afvaktan derpå att närmare instruktioner må kunna, efter vunnit kännedom af de från spansk sida uppställda fordringar och erbjudna medgifvanden, för ministern utfärdas, afskrifter af Kongl. norska Regeringens betänkanden af den 3 februari och 26 maj samt af kommerskollegiets utlåtande af den 25 april innevarande år måtte ministern till ledning vid underhandlingarne meddelas.

Sedan svenska och norska statsrådets ledamöter förklarar sig instämma i hvad Herr Ministern sålunda hemställt och tillstyrkt, behagade Hans Maj:t Konungen detsamma till alla delar gilla och bifalla; och skulle fullmakt för minister Åkerman att afsluta och underteckna en ny handels- och sjöfartstraktat mellan de Förenade Rikena och Spanien i vanlig ordning utfärdas.

Herr Ministern hemställde derefter, det Kongl. Maj:t täcktes be- myndiga ministern i Madrid att med Kongl. spanska Regeringen träffa aftal om förlängning af den nu mellan de Förenade rikena och Spanien

gällande, men den 18 nästkommande oktober till följd af uppsägelse från spansk sida utelöpande handels- och sjöfartstraktaten af den 28 februari 1871, börande förlängning begäras till den 1 juli 1884, men med rätt för ministern att ingå såväl på en inskränkning af prorogationstiden till den 1 juli 1883 som ock eventuelt på en förlängning af densamma utöfver förstnämnda dag, 1 juli 1884, derest en sådan förlängning skulle af spanska Regeringen finnas antagligare.

Till denna hemställan, uti hvilken svenska och norska statsrådets öfrige ledamöter jemväl instämde, behagade Hans Maj:t Konungen likaledes lemna bifall.

Ex protocollo
Aug. Gyldenstolpe.

3.

Utdrag af protokollet öfver utrikesdepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 29 september 1882.

Närvarande:

Hans Excellens Herr Statsministern Grefve POSSE,
Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena Friherre
HOCHSCHILD,
Statsråden LOVÉN,
VON STEYERN,
Friherre VON OTTER,
HEDERSTIERNA,
HAMMARSKJÖLD,
RICHERT,
THEMPTANDER,
RYDING.

Herr Ministern anförde derefter i underdånighet:

»Innan jag går att i sammansatt svenskt och norskt statsråd inhemta Eders Kongl. Maj:ts beslut rörande de instruktioner, som böra utfärdas för ministern i Madrid till efterrättelse vid underhandlingarne om ny handels- och sjöfartstraktat med Spanien att ersätta den nu gällande, men till utlöpande den 18 nästkommande oktober uppsagda traktaten af 1871, har jag efter samråd med chefen för finansdeparte-

mentet velat i svenskt statsråd underställa Eders Maj:ts afgörande frågan, huruvida och i hvad mån för Sveriges del tillmötesgående kan och bör beredas de från spansk sida framställda fordringar å nedsättning af tullen vid införsel till Sverige af vissa spanska produkter.

Jag har på förhand lemnat chefen för finansdepartementet del af den hittills förda förberedande underhandlingens gång, hvilken egentligen haft till uppgift att bereda en förlängning af den nu gällande traktaten under så lång tid, som skulle erfordras för att icke blott slutföra underhandlingarne om ny traktat, utan ock lemna Riksdagen likasom Stortinget nödigt rådrum för pröfning af den sistnämnda. En sådan förlängning står numera icke att erhålla, sedan spanska Regeringen efter temligen lång betänketid beslutat sig för att omedelbart skrida till de egentliga underhandlingarne, innan någon förlängning af 1871 års traktat kan medgifvas.

Jag har likaledes på förhand meddelat chefen för finansdepartementet hufvuddragen af den tullreform, som under sommarens lopp blifvit i Spanien genomförd och som, efter min förmening, gör det till en nödvändighet att äfven med uppoffringar i tullinkomster bereda vägen för en öfverenskommelse, som åt vår handel och sjöfart på detta land gifver en tryggad ställning.

Jag torde vid föredragningen i det sammansatta statsrådet denna dag få återkomma till en närmare redogörelse därför.

Spanska Regeringens omförmälda fordringar gå ut på att i Sverige, likasom i Norge, erhålla följande tullsatser genom traktat bestämda:

Salt.....	fritt.
Matthalm (esparto).....	fri.
Bly i tackor	fritt.
Malm alla slag	fri.
Vin, alla slag och grader pr hektoliter	2 pes. (1 kr. 44 öre.)
Frukt, friska eller torra pr 100 kg.	2 » (1 » 44 »)
Olja af oliver	» » » 3 » (2 » 16 »)
Kork, skuren.....	» » » 10 » (7 » 20 »)»

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Themptander yttrade derefter:

»Såsom Herr Ministern för utrikes ärendena nämnt, har jag genom honom fått del af de yrkanden, som från spansk sida hittills gjorts i

syfte att få i en blifvande traktat mellan de Förenade Rikena och Spanien inrymda tulltaxebestämmelser för vissa varor, att gälla vid deras införsel hit till riket; och är det om denna del af föreliggande fråga jag anhåller nu få yttra mig.

Då vår tulltaxa stadgar tullfrihet för *salt, matthalm, bly i tackor* och *malm, alla slag*, kan naturligtvis några betänkligheter icke möta att enligt Spaniens fordran genom traktat betrygga tullfrihetens fortvaro för dessa artiklar.

Likaledes torde Spaniens yrkande om tullsatsens fixerande för *olja af oliv* till 3 pesetas för 100 kilogram så mycket heldre kunna godkännas, som denna tullsats är högre än den hos oss nu gällande, under förutsättning att åt traktatbestämmelsen gifves den form, att den afser endast sådan vara, när den inkommer på fat, större eller mindre, varande det ock uppenbarligen blott dylik vara som med yrkandet åsyftas.

Vidare har Spanien fordrat en högst betydlig nedsättning i tullen på *frukter, friska eller torra*. Vår tulltaxa specificerar emellertid en mängd frukter, hvilka delvis äro belagda med olika tullsatser. Så upptager vår tulltaxa under särskilda rubriker: apelsiner, citroner, fikon, sviskon, russin, vindrufvor, mandel, m. fl. Den å dessa varor lagda tull är naturligtvis helt och hållet af fiskalisk natur och vissa af dessa artiklar inbringa en icke obetydlig tullinkomst. Vid sådant förhållande skulle den nedsättning, som nu yrkats, medföra en alltför kännbar uppoffring för statsverket för att kunna af mig tillstyrkas, men då dertill kommer, att icke på långt när alla i vår tulltaxa specificerade friska eller torra frukter utgöra föremål för införsel hit från Spanien, och att sistnämnda land icke kan antagas vara intresserad för tullsatsens reglerande å mer än några arter af frukter, finner jag det framställda allmänna yrkandet om tullnedsättning för alla slags frukter icke för närvarande påkalla något yttrande från min sida, i hvad mån någon modifikation af tullen på en eller annan fruktsort skulle lämpligen kunna ske; lärande närmare framställning af hvad från spansk sida i det afseendet anses önskvärdt icke uteblifva under underhandlingarnes fortgång.

Då Spanien fordrar en nedsättning af tullen å *viner, alla slag*, till ungefär 1,5 öre per liter, under det att den lägsta hos oss nu gällande vintull är 16,5 öre per liter, lär något vidare yttrande icke erfordras för att alldeles tydligt skall framstå oförenligheten af denna fordran med de grunder, hvarpå vår tull-lagstiftning och alkoholbeskattning hvilat. Vid underhandlingarne om den senaste franska trak-

taten och vid afgifvande af förslag till ny tulltaxa vid nästlidne Riksdag hade jag tillfälle att inför Eders Kongl. Maj:t uttala min uppfattning om tullbeskattningen af viner, och ehuru Frankrike var lifligt intresserad för en nedsättning af tullen hos oss å de svagare vinerna, lyckades det våra underhandlare att förebygga någon ytterligare nedsättning i tullsatsen å dessa viner under den förut gällande. Om det emellertid med rätta väckte betänklighet att genom den franska traktaten binda oss vid en lindrigare beskattning än ditills å de svagare vinerna, måste dessa betänkligheter göra sig ännu mera gällande vid en traktatsförhandling med Spanien, och det synes mig icke skäligen kunna ifrågasättas, att för denna traktats åstadkommande vare sig låta statskassan vidkännas några så betydande uppoftningar, som en större nedsättning af vintullen skulle innebära, eller göra några alltför väsentliga afvikelser från de grundsatser, hvilka äro för våra beskattningsförhållanden bestämmande. Om jag således anser högligen önskvärdt, att en nedsättning ej må ske i den nu gällande tullen för viner, förekommer dock, i fråga om bestämmandet af hvad som bör till de lägst tullbeskattade vinerna hänföras, ett förhållande, hvilket synes mig från spansk sida kunna anmärkas såsom en oegentlighet. Under det ända till medlet af nästlidne maj månad den lägsta tullsatsen å viner tillämpades å sådana, som hade en alkoholhalt ända till och med 21 proc., blef denna gräns från nyssnämnda tid sänkt till 15 proc. alkoholhalt; och deraf har följden blifvit, att åtskilliga spanska viner, som äro starkare än 15 proc., men ända tills för några månader sedan kunde hit införas för den lägre tullen, nu äro underkastade den högre, nära dubbelt så dryga tullen. Att få verkningarne af denna så nyss vidtagna ändring i vår tulltaxa undanröjda, såvidt desamma gälla de vinsorter, som intressera Spanien, kan från detta lands sida vara en, såsom mig synes, skäligen fordran; och jag har derföre ansett mig kunna tillstyrka, att gränsen för de svagare vinerna må, derest Spanien bestämdt sådant fordrar, i traktaten upptagas att utgöra till och med 18 procent alkoholhalt.

Det återstår ännu en af de artiklar, som ingå i de spanska fordringarne, nemligen *kork*. Enligt den hos oss gällande tulltaxa äro *korkbark* äfvensom s. k. *cols* eller till korkämnen delvis bearbetadt *korkbarksaffall* tullfria, hvaremot *skurna korkar* draga tull af 35 öre pr kilogram. För statskassan är denna tull af mycket ringa betydelse, då den under de senaste åren icke uppgått till mer än 5- å 6,000 kronor. Der till kommer, att denna artikel sedan tio år tillbaka varit tullfri i Norge,

och att de norska korkskärerierne i allt fall visat sig framgent kunna till den långt öfvervägande delen förse landet med dess behof af kork. Någon olägenhet af att äfven här i landet göra kork tullfri synes mig derföre icke kunna uppstå, och för att med afseende å någon Spanien intresserande artikel tillmötesgå Spaniens fordran på en modifikation af vår tulltaxa, tvekar jag ej att tillstyrka tullfrihet för skuren kork.

Innan jag slutar detta anförande, vill jag, för att förklara min obenägenhet att tillstyrka något större afseende å de af Spanien yrkade tullreduktioner, med några ord antyda min uppfattning om hvad vi genom en traktats afslutande med Spanien hufvudsakligen lära kunna vinna. Detta skulle vara behandling lika med den mest gynnade nation i fråga om såväl handel som sjöfart, till fromma för hvilken senare det måste vara af särskild vigt att utverka lättnader med afseende å tryckande konsulatafgifter samt de betungande formaliteterna vid beröringen med spanska tullmyndigheterna med dermed sammanhängande orimligt höga bötesbelopp, såsom påföljd för dessa formaliteters förbiseende. Deremot synas mig de äfven efter traktatsnedsättningen i allt fall höga tullsatser, hvarmed våra varor vid införsel till Spanien skulle blifva belagda, icke vara egnade att ingifva stora förhoppningar om traktatens förmåga att bereda oss en vidgad marknad i nämnda land. I viss mån torde detta dock blifva beroende af den omfattning, hvari Spanien kommer att med andra länder avsluta traktater. Men i de höga och i vissa fall nästan prohibitiva tullsatser, Spanien för närvarande uppställer för våra artiklar äfven efter en traktats tillkomst, ligger förklaringen, hvarföre jag anser Sverige å sin sida svårligen böra för den spanska traktatens skull göra några väsentliga modifikationer i sin tulltaxa, hvilken dock i sitt redan befintliga skick medgifver införsel af alla de artiklar, hvilka kunna ifrågakomma att hemtas från Spanien».

Slutligen yttrade Herr Ministern för utrikes ärendena:

»Ehuru chefen för finansdepartementet synes mig underskatta betydelsen för Sveriges handel och sjöfart af en traktat med Spanien, hvilken i min tanke skulle berättiga äfven längre gående medgifvanden, derest de nu föreslagna befunnes otillräckliga att tillfredsställa Spanien, finner jag dock ej för närvarande anledning vara för handen att framställa något yrkande om ändring i de medgifvanden åt Spanien, hvilka chefen för finansdepartementet tillstyrkt.

Jag får emellertid hemställa, att Eders Kongl. Maj:t behagade i

sammansatt svenskt och norskt statsråd fatta beslut om innehållet af de instruktioner, som böra ministern i Madrid i ämnet meddelas».

Sedan öfrige närvarande statsrådsledamöter uti denna hemställan sig förenat, behagade Hans Maj:t Konungen densamma gilla och bifalla.

Ex protocollo

Robert Sager.

4.

Utdrag af protokollet öfver utrikesdepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i sammansatt statsråd å Stockholms slott den 29 september 1882.

Närvarande:

Hans Excellens Herr Statsministern Grefve POSSE,
Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena Friherre
HOCHSCHILD,
Hans Excellens Norske Herr Statsministern KIERULF,
Statsråden LOVÉN,
VON STEYERN,
Friherre VON OTTER,
HEDERSTIERNA,
HAMMARSKJÖLD,
RICHERT,
THEMPTANDER,
RYDING,
VOGT,
JOHANSEN.

Herr Ministern anförde derefter i underdånighet:

»Sedan Eders Kongl. Maj:t behagat vid föredragning den 27 sistl. juni förordna ministern i Madrid H. Åkerman att å de Förenade Rikenas vägnar underhandla med spanska Regeringen om afslutande af ny handels- och sjöfartstraktat samt i sammanhang dermed bemyndigat honom att med samma Regering träffa aftal om förlängning af den nu

mellan de Förenade Rikena och Spanien gällande, men den 18 nästkommande oktober till följd af uppsägning från spansk sida utlöpande traktaten af den 28 februari 1871, gjorde ministern omedelbart hos spanska Regeringen förfrågan, huruvida sådan förlängning kunde medgifvas. Härpå svarades, att för bifall dertill mötte följande svårigheter: att någon fullmakt att förlänga de uppsagda traktaterna icke blifvit begärd hos Cortes;

att frågan om en dylik åtgärds vidtagande på Regeringens eget ansvar ännu icke varit inom Regeringen diskuterad, och

att, om ock sådant blefve nödvändigt, spørsmålet då blefve, huruvida förlängning kunde medgifvas de stater, som icke ens börjat sina underhandlingar om ny traktat.

Ministern aflät derpå till spanske utrikesministern ett den 29 juni dagtecknadtt officiellt tillkännagifvande, att Kongl. Maj:ts Regering önskade inleda underhandlingar om ny traktat samt begärde upplysning om den för spanska Regeringen lämpligaste tidpunkten för desammas begynnande.

Svaret härpå lät länge vänta på sig.

Under tiden promulgerades dels en för de blifvande underhandlingarne synnerligen vigtig lag, för hvilken jag bör lemna en kort redogörelse, dels en ny reviderad tulltaxa.

År 1869 hade i Spanien antagits en lag om reformer i tull-lagstiftningen, hvarigenom bland annat stadgades, att vid vissa bestämda tidpunkter skulle inträda tullnedsättningar för vissa grupper af varor, fördelade efter det procentantal, som tullbeloppet utgjorde af deras värde. Genom dekret af den 17 juni 1875 hade emellertid påbjudits uppskof med tillämpandet af detta stadgande.

Genom den nya lagen — af den 6 juli — har detta dekret blifvit upphäfdt, och i stället blifvit stadgadt (Art. 2), att tullsatser, som öfverskrida 15 proc., men icke uppgå till 20 proc. af varuvärdet, skola den 1 augusti innevarande år nedsättas till 15 proc.; att öfriga utomordentliga tullsatser om 20 proc. och derutöfver skola nedsättas till 15 proc. i tre omgångar, hvaraf den första sammanfaller med ofvannämnda dag, 1 augusti innevarande år, den andra inträffar den 1 juli 1887 och den tredje och sista den 1 juli 1892.

Vidare bestämmes, att efter undersökning, verkställd af en till sin sammansättning i lagen bestämd stor kommission, kan uppskof ega rum med den andra tullnedsättningen, hvilken i sådant fall inträder först samtidigt med den tredje, eller den 1 juli 1892 i stället för samma dag 1887.

Lagen innehåller ock (Art. 4), att den tullnedsättning, som blifver en följd utaf den första af de tre nedsättningarne, skall tillämpas endast å varor tillverkade uti eller kommande från länder, som ega gällande handelstraktat med Spanien. För varor från andra länder skola erläggas de tullungälder, som i den vid lagens utfärdande gällande tulltaxa finnas bestämda för länder utan traktat eller kunna komma att för dem bestämmas.

Vidare stadgas (Art. 5), att före utfärdandet af andra tullnedsättningen i de utomordentliga tullsatserna skall Regeringen inleda underhandlingar med de länder, med hvilka Spanien är bundet genom handelstraktater, i syfte att hos dem uppnå motsvarande nya nedsättningar i tulltaxorna. Ifall sådana eftergifter icke stå att vinna, kommer derefter den andra nedsättningen i de utomordentliga tullsatserna icke att tillämpas förrän den 1 juli 1892, å hvilken dag nämnda nedsättning kommer att ega rum på samma gång som den tredje och sista nedsättningen; och de tullsats, som deraf blifva en följd, komma endast att gälla för de nationer, med hvilka nya handelstraktater blifvit slutna, sedan de gällande traktaterna i behörig tid blifvit uppsagda.

Slutligen bestämmes (Art. 6), att Regeringen skall fortfarande vara bemyndigad att höja införsels- och sjöfartsafgiften å varor och fartyg från de länder, som i något afseende vidtaga för spanska produkter eller spansk handel skadliga åtgärder.

Den 23 juli utfärdades Kongl. dekret om ny tulltaxa, som den 1 augusti trädde i kraft. De nedsatta tullafgifterna skulle emellertid vinna tillämpning endast för de nationer, som egde gällande handels-traktat med Spanien — detta var således »konventionstariffen». För de andra tillämpades i en mängd fall högre afgifter, införda i särskild kolumn af taxan.

Uti sin redogörelse för den nya tulltaxan framhöll ministern i Madrid följande nedsättningar såsom egande särskild betydelse för de Förenade Rikena:

Klippfisk	från pes.	17. 50	till	12. 70	per 100 kg.
Tackjern	»	2. 31	»	2. —	» » »
Räler	»	7. 50	»	4. 55	» » »
Stångjern och plåt under 6 m.m. »	»	10. 50	»	8. 65	» » »
Spik	»	18. —	»	14. 85	» » »
Arbetadt trä (icke tändstickor)	»	20. —	»	18. 75	» » »
Smör	»	56. —	»	52. 50	» » »

Bränvin	från pes. 20. — till 17. 35 per hektoliter.
Öl	» » 11. 75 » 9. 75 » »

Frågan om förlängningen af den gällande traktaten stod alltjemt lika stilla som underhandlingen om en ny. Spanska Regeringen syntes icke kunna besluta sig, utan antyde, att svar skulle lemnas först mot slutet af september, i hvilket fall förlängningen naturligtvis varit oundgänglig. Men plötsligen, i slutet af nästlidne augusti månad, tillkännagafs, att underhandlingarne om ny traktat skulle omedelbart taga sin början.

Uti skrifvelse den 22 augusti meddelade spanske utrikesministern detta beslut och framhöll dervid, att vid granskning af i Sverige och Norge gällande tulltaxor framgått, att Spaniens förnämsta exportartiklar draga synnerligen höga tullar, i hvilken omständighet anledningen borde sökas till det förhållande att, enligt 1878 års statistik, värdet af Spaniens import till Sverige och Norge knappast uppgått till tre millioner pesetas (2,160,000 kr.), under det att de Förenade Rikena infört till Spanien klippfisk för elfva och en half million (8,280,000 kr.) och trävaror för öfver fyra millioner pesetas (2,880,000 kr.).

Då detta bevisade, att Spanien konsumerar i betydliga quantiteter tvänne af de Förenade Rikenas vigtigaste artiklar, hvilka skulle vinna än större afsättning till följd af den nya tulltaxans reducerade satser för dylika artiklar, kommande från länder, som egde traktat med Spanien, hoppades spanska Regeringen, att Kongl. Maj:ts Regering skulle vara villig att i, den nya traktaten vidfogade, tariff-medgifva betydliga tullnedsättningar å spanska artiklar.

Under tillkännagifvande derjemte, att den nya traktaten nödvändigtvis borde gå till ända den 1 juli 1887, på det i sinom tid tillämpning måtte kunna ske af ofvan utaf mig återgifna 5:te artikeln i lagen af den 6 juli, öfverlemnade hans excellens ett tariff-förslag, angifvande den tullfrihet och de tull-lindringar, Spanien eftersträfvade för sina produkter.

Detta tariff-förslag har följande utseende:

Salt	fritt.
Matthalm (esparto)	fri.
Bly i tackor	fritt.
Malm, alla slag	fri.

Vin, alla slag och grader pr hektoliter	2	pes.	(1 kr. 44 öre.)
Fruktar, friska eller torra pr 100 kg.	2	»	(1 » 44 »)
Olja af oliver	»	»	» 3 » (2 » 16 »)
Kork skuren	»	»	» 10 » (7 » 20 »)

Att dessa fordringar äro högst öfverdrifna, är påtagligt, men de torde finna sin förklaring i den omständighet, att Spanien samtidigt med sin underhandling med de Förenade Rikena har att fullfölja sådana med flertalet europeiska makter. Med England äro visserligen alla underhandlingar afbrutna, och detta land eger för närvarande icke någon handelstraktat alls med Spanien. Med Belgien och Österrike har Spanien traktater, som utlöpa först 1884 och 1887 resp. Med Frankrike afslöts innevarande år traktat på tio års tid. Men med Tyskland, Schweiz, Holland, Danmark, Portugal och Italien pågå redan underhandlingar och högst sannolikt på samma af Spanien framlagda grundval som ofvan meddelade.

Utan hinder af spanske utrikesministerns förklaring, att den nya traktatens giltighet icke kan utsträckas längre än till den 1 juli 1887, anser jag, vid det förhållande att Spanien ingått på en tioårig traktat med Frankrike, att fordran om en lika lång traktat bör från vår sida framställas. Enligt i dagarne ingångna meddelanden torde jemväl andra makter framställa dylikt anspråk.

Öfver de från spansk sida framställda yrkanden om tullnedsättningar har dels Kongl. norska Regeringen den 12 och 26 innevarande månad afgifvit underdåniga betänkanden, dels chefen för finansdepartementet uti denna dag hållet svenskt statsråd uttalat sig. De fordringar, som böra från vår sida framställas mot Spanien, äro i dessa yttranden jemväl berörda samt hafva dessutom varit föremål för uttalande af kommerskollegium den 25 sistlidne april.

Sedan Herr Ministern derefter redogjort för innehållet af omförmälda betänkanden och yttranden, fortsatte Herr Ministern sitt anförande sålunda:

»Den allt mer sig närmande tidpunkten för den gällande traktatens utlöpande har väckt stor oro på många håll, särdeles i Norge och synnerligast i staden Bergen, den viktigaste stapelorten för klippfiskexporten till Spanien. Betydliga kvantiteter till skeppning färdig vara finnas der upplagda, och då inlastning, transport till spansk hamn och lossning derstädes tillsammans taga två till tre veckors tid, har det varit af stor vikt att äfven för det oförmodade fall, att någon ny traktat icke skulle komma till stånd, trygga samma tullbehandling, som nu är gällande, för alla de varor, som före den 18 oktober blifvit skeppade

från svensk eller norsk hamn. Detta har ock under hand blifvit från spansk sida utlofvadt. En förlängning af traktaten utgör emellertid den bästa garanti härför, och då i hvarje fall, antingen underhandlingarne om ny traktat blifvit afslutade före nyssnämnda dag eller icke, en förlängning är behöflig för att vinna det rådrum, som kräfves för den nya traktatens pröfvande af Riksdagen och Storthinget, torde ministern i Madrid böra omedelbart göra framställning i sådant syfte.

På grund af det anförda hemställer jag, det Eders Kongl. Maj:t behagade besluta, att instruktion för ministern i Madrid må af mig utfärdas i öfverensstämmelse med chefens för finansdepartementet anförande denna dag i svenskt statsråd samt Kongl. norska Regeringens betänkanden af den 12 och 26 innevarande månad, äfvensom att bemälde minister skall på telegrafisk väg anbefallas att begära förlängning af nu gällande handels- och sjöfartstraktat med Spanien för en tid af minst sex månader».

Uppå öfrige närvarande svenske och norske statsrådsledamöters underdåniga tillstyrkande behagade Hans Maj:t Konungen härtill lemna bifall.

Ex protocollo

Robert Sager.

5.

Utdrag af protokollet öfver utrikes departementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 november 1882.

Närvarande:

Hans Excellens Herr Statsministern Grefve POSSE,
Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena Friherre
HOCHSCHILD,
Statsråden LOVÉN,
VON STEYERN,
Friherre VON OTTER,
HEDERSTIERNA,
HAMMARSKJÖLD,
RICHERT,
THEMPTANDER,
RYDING.

Derefter föredrog Herr Ministern i underdånighet följande ärende:
»Allt sedan början af nästlidne oktober månad hafva i Madrid pågått underhandlingar om ny handels- och sjöfartstraktat mellan de För-
enade Rikena och Spanien. Af den mera utförliga redogörelse därför,
som jag utber mig att i sammansatt statsråd denna dag få inför Eders
Kongl. Maj:t afgifva, torde jag nu endast behöfva framhålla, att frå-
gan om ny sjöfartstraktat är i hufvudsak afgjord, så att en sådan traktat
med varaktighet till den 1 februari 1892 icke torde komma att möta
hinder, derest en handelstraktat kommer till stånd; att handelstrakta-
tens varaktighet deremot icke kan sträckas utöfver den 1 juli 1887,

samt att dennas afslutande torde vara beroende endast på utjemnande af den skilnad, som ännu råder mellan Spaniens fordringar å nedsättning i Sveriges och Norges införselstullar å vissa spanska produkter, å ena sidan, samt de Förenade Rikenas eftergifter för dessa fordringar, å den andra. I detta afseende hafva fördelar vunnits så till vida, att Spanien gjort åtskilliga afslag på sina fordringar. För Sveriges del gälla emellertid anspråken från spansk sida fortfarande betydliga nedsättningar å artiklarne vin och frukter.

För *vin*, alla slag och klasser, hade Spanien från början, såsom jag vid föredragning den 29 sistlidne september omförmålde, yrkat en tullsats af 2 pesetas (1 kr. 44 öre) per hektoliter. Detta yrkande blef vid en den 14 oktober hållen konferens ändradt derhän, att tullen å vin måtte, allt efter varans godhet och styrka bestämmas till olika belopp enligt följande uppställning:

ordinärt vin (*vino comun*) af högst 20 % alkoholhalt 2 pes. (1 kr. 44 öre);
 sherry och dermed likställda viner, äfvensom alla ädlare viner af
 högst 20 % alkoholhalt 10 pes. (7 kr. 20 öre);
 vin, alla slag, af mer än 20 % alkoholhalt 20 pes. (14 kr. 40 öre); allt per
 hektoliter och oafsedt huruvida införseln sker på fat eller på buteljer.

För *frukter*, friska och torra, begärdes ursprungligen en tullsats af 2 pes. (1 kr. 44 öre) per 100 kilo. Vid konferensen den 14 oktober ändrades yrkandet till en tullsats af 5 pes. (3 kr. 60 öre) per 100 kilo. Under friska frukter skulle uttryckligen inbegripas *oranger* (d. ä. apelsiner, citroner och pomeranser) samt under torra frukter *russin*.

Derjemte har yrkande framställts, att dels *metaller*, *oarbetade*, dels *spanmål* och *mjöl* måtte i tariffen intagas som tullfria.

I förrgår ingick ett telegram från ministern i Madrid, deruti han säger sig ega förhoppning att kunna få ytterligare jemkningar i nu anförda siffror. Han antager sålunda, att för Sverige en nedsättning af tullen å vin till 15 kronor per hektoliter möjligen kunde vara tillfyllest, under hvilken förutsättning nedsättningen i tullsatserna å friska och torra frukter synes kunna lemnas ur räkningen. Ehuru detta meddelande, som icke stöder sig på något officiellt anbud utan uttryckligen angifves endast som en »förhoppning», måste mottagas med en viss varsamhet, så länge skriftlig rapport derom icke ingått, bör jag likväl icke underlåta att påpeka, hurusom det står i samklang med hvad ministern upprepade gånger framhållit, nemligen

att en eftergift, om ock ringa, å artikeln vin, både i Sverige och Norge, vore oundgängligen nödvändig för att uppnå afslutandet af ny traktat;

att det därför vore klokast att börja med en sådan, derest man ville på kort tid komma till ett resultat;

att Spanien producerar ofantliga quantiteter billigt vin, hvilket först på senare tider kommit i världsmarknaden, och att dess Regering lägger stor vikt på att denna vara, som i de flesta länder utestänges af tullsatser, opropotionerligt höga i förhållande till varans värde, måtte kunna vinna afsättning genom direkt export.

Att Spanien skulle vilja för en ringa eftergift å vintullen fullständigt släppa yrkandet om nedsättning af tullsatserna å frukter, anser jag emellertid icke sannolikt.

Eders Kongl. Maj:t behagade nu öfver Spaniens nya fordringar höra chefen för finansdepartementet, som jag på förhand satt i kännedom af de förda förhandlingarnes detaljer».

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Themptander, anförde derefter:

I mitt yttrande till statsrådsprotokollet för den 29 nästlidne september angående detta ämne erinrade jag, hurusom den ändring i vår tulltaxa, hvilken inträdt i medlet af maj månad detta år och hvarigenom gränsen för de svagare och lägst tullbeskattade vinerna blifvit sänkt från 21 till 15 procents alkoholhalt, vore ofördelaktig för Spanien så till vida som de spanska viner, hvilka voro starkare än 15 procent, men förut dragit den lägsta vintullen, i följd af nämnda förändring i taxan blifvit underkastade den högre nära dubbelt så dryga tullsatsen för starkare viner. På min hemställen fann Eders Kongl. Maj:t ock för godt bemyndiga vår underhandlare i Madrid att medgifva utsträckning till och med 18 procent af gränsen för de lägre tullbeskattade vinerna. Då jag emellertid af de meddelanden, Herr Ministern för utrikes ärendena nu lemnat, finner, att Spanien icke är tillfreds med denna utsträckning, utan att gränsen måste sättas till och med 20 procent för att icke Spanien skall komma för sina viner i sämre ställning än före den nyss skedda ändringen i vår tulltaxa, kan jag, i konsekvens med min förut uttalade åsigt om denna fråga, nu icke annat än tillstyrka en ytterligare utsträckning af gränsen för den lägre vintullens tillämpning, om så påkallas, ända till den förut gällande af 21 procent. Deremot anser jag mig af de skäl, jag i mitt nyss åberopade yttrande till statsrådsprotokollet anført, fortfarande hindrad att förorda någon nedsättning i de för viner nu stadgade tullsatser. En sådan mindre jemkning i tullen för de svagare vinerna, hvarom fråga af vår underhandlare nu väckts, skulle visserligen ur statskassans synpunkt icke kunna möta någon egentlig betänklighet, men hvad som för mig

utgör det bestämmande skälet att icke förorda ens denna jemkning är icke heller hänsynen till statskassan, utan sambandet mellan tulltaxans bestämmelser i detta fall och beskattningen å de inom landet tillverkade spritdryckerna. Hvad för öfrigt angår den från spansk sida antydda uppställningen af tulltaxan med olika satser, eftersom vinerna vore att anse af ordinär beskaffenhet eller utgöra ädlare vinsorter, är en dylik rubricering efter mitt förmenande omöjlig att praktiskt tillämpa. Den tanke, som ligger till grund för förslaget, har inom tull-lagstiftningen sitt uttryck i värdetullsystemet, men der man ej använder detta system, utan specifika tullar, der måste varornas rubricering ske efter mera objektiva grunder än nyss berörda uppställning angifver.

Mot att låta *oarbetade metaller* i traktaten upptagas såsom tullfria kan naturligtvis något hinder ej möta, då jag icke kan föreställa mig ens möjligheten af att den hos oss för dessa artiklar stadgade tullfriheten skulle komma att i framtiden inskränkas eller upphävas. Deremot hafva *spanmål och mjöl* hittills varit i allmänhet undantagna från traktatsenliga bestämmelser olika länder emellan, och ehuru jag visst icke ser någon egentlig våda i att binda framtidens handlingsfrihet i fråga om tullbeskattningen af dessa varuslag, är det otvifvelaktigt, att en dylik bestämmelse skulle högst väsentligt försvåra traktatens godkännande af Riksdagen, hvarjemte jag må bekänna min oförmåga att inse, huru en dylik bestämmelse i vår tull-lagstiftning skulle kunna ega något afsevärdt intresse för Spanien. Jag hemställer derfore att i traktaten ej må inflyta någon bestämmelse rörande tullen å spanmål och mjöl.

Rörande *frukter, friska och torra*, erinrade jag förra gången, att vår tulltaxa specificerar och delvis med olika tullsatser belägger olika slag af frukter, samt att jag icke kunde antaga Spanien vara lika intresserad för tullbeskattningen af alla slag af frukter. Betydelsen i fiskaliskt afseende utaf en tullnedsättning är ock helt och hållet beroende af det fruktslag, för hvilket nedsättningen sker. Så har t. ex. artikeln *russin* år 1880 lemnat en tullinkomst af 215,000 kronor, under det att *vindrufvor* hos oss varit tullfria på grund af den förra franska traktaten ända till medlet af sistlidne maj månad. Med kändedom derom, att vindrufvor utgöra föremål för en betydlig utförsel från Spanien, och då, som nämndt är, denna artikel hos oss varit tullfri tills för några månader sedan, kan någon synnerlig betänklighet icke möta att genom traktaten återinföra denna tullfrihet, och skulle derutöfver, såsom jag lätteligen kan inse, blifva behöfligt att för någon annan fruktsort vidtaga någon modifikation i vår tulltaxa, synes mig tullen

å *apelsiner* dertill företrädesvis lämpa sig. Om man nedsätter den nuvarande tullen 25 öre per kilogram med 10 à 15 öre, skulle detta, beräknadt efter 1880 års import, medföra en minskad tullinkomst af respektive 27,000 à 40,500 kronor. Denna uppoffring synes mig med fullt skäl påkallad för att bereda oss förmånen af en traktat; och för en nedsättning af tullen å *apelsiner* talar dessutom den omständigheten, att denna vara är synnerligen lätt utsatt för förskämning och att importörerna städse måste beräkna, att en stor del af den kvantitet, hvilken de förtulla, blir oanvändbar, innan den hinner afyttras. Jag tillstyrker därför, att i så måtto afseende må fästas å fordringarne på nedsättning af tullen för frukter, att tullfrihet må medgifvas för vindrufvor och att, om så påfordras, tullen å *apelsiner* må sänkas med 10 öre eller till 15 öre per kilogram».

Herr Ministern för utrikes ärendena hemställde derefter, att Kongl. Maj:t måtte i det sammansatta statsråd, som denna dag skulle hållas, fatta beslut rörande nya instruktioner för ministern i Madrid,

och behagade Hans Maj:t Konungen till denna hemställan, som af statsrådets samtliga ledamöter biträdades, lemna nådigt bifall.

Ex protocollo

Robert Sager.

6.

Utdrag af protokollet öfver utrikesdepartementsärenden hållet inför Hans Maj:t Konungen i sammansatt statsråd å Stockholms slott den 3 november 1882.

Närvarande:

Hans Excellens Herr Statsministern Grefve POSSE,
 Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena, Friherre
 HOCHSCHILD,
 Hans Excellens Norske Herr Statsministern KIERULF,
 Statsråden LOVÉN,
 VON STEYERN,
 Friherre VON OTTER,
 HEDERSTIERNA,
 HAMMARSKJÖLD,
 RICHERT,
 THEMPTANDER,
 RYDING,
 VOGT,
 SCHWEIGAARD.

Herr Ministern anförde slutligen i underdånighet:

»Sedan Eders Kongl. Maj:t i sammansatt svenskt och norskt statsråd den 29 sistlidne september i nåder beslutat, att instruktion för ministern i Madrid finge af mig utfärdas i öfverensstämmelse med chefens för finansdepartementet anförande i svenskt statsråd samma dag samt Kongl. norska Regeringens betänkanden af den 12 och 26

samma månad, äfvensom att ministern skulle anmodas att begära förlängning af nu gällande traktat för en tid af minst sex månader, öppnades de officiella förhandlingarne i Madrid den 3 nästlidne oktober.

Frågan om förlängning af den gällande traktaten blef snart afgjord sålunda, att den 11 oktober genom utväxlade noter öfverenskommelse träffades om förlängning till den 15 nästkommande december, vid hvilken tidpunkt de spanska Kamrarne skola sammanträda och då spanska Regeringen först kan blifva i tillfälle att erhålla nödig fullmakt för ytterligare prorogation.

Vår begäran, att den nya traktaten skulle erhålla en giltighet af tio år, afböjdes från början såsom oförenlig med bestämmelserna i den spanska lagen af den 6 juli innevarande år, för hvars innehåll jag vid föredragningen den 29 september hade tillfälle redogöra. Sedermera har därför förhandlats på grundval af att den nya handelstraktaten skall tilländagå den 1 juli 1887. Ministern i Madrid ansåg emellertid af vigt att utbryta alla bestämmelser om sjöfarten och göra dem till föremål för särskildt aftal, hvilket skulle ega giltighet till den 1 februari 1892 eller den dag sjöfartstraktaten mellan Spanien och Frankrike utlöper. Detta förslag, som äfven jag tillmäter stor betydelse, har af Spanien blifvit antaget.

Om de tariffer, som skola bifogas handelstraktaten, har enighet hittills icke kunnat uppnås. De medgifvanden, som från svensk och norsk sida erbjudits, hafva icke å spansk sida funnits tillfyllestgörande. Så mycket har emellertid blifvit uppnådt, att Spanien gjort väsentliga jemkningar i sina först framställda fordringar, så att dessa vid sammanträdet den 14 oktober uppställdes som följer:

Salt. Å tullen i Norge begäres minskning till 25 centimer (18 öre) per hektoliter.

Olja af oliver. Å tullen i Norge yrkas fortfarande nedsättning till 3 pes. (2 kr. 16 öre) per 100 kilo.

Frukter. För friska frukter, oranger (d. ä. apelsiner, citroner och pome-ranser) inbegripna, begäres i båda de Förenade Rikena en tullsats af 5 pes. (3 kr. 60 öre) per 100 kilo.

För russin och andra torra frukter uppställles enahanda fordran.

Vin. Yrkandet på samma tullsats i Sverige och i Norge, lika för vin infördt på fat och på buteljer, vidhålles. Men i afseende å tullsatsens belopp göras följande jemkningar:

- Ordinärt vin (»vino commun») af högst 20 % alkoholhalt 2 pes. (1 kr. 44 öre);
 Sherry och dermed likställda viner, äfvensom alla ädlare viner, af högst 20 % alkoholhalt 10 pes. (7 kr. 20 öre);
 Vin, alla slag, af mer än 20 % alkoholhalt 20 pes. (14 kr. 40 öre);
 allt per hektoliter.

Metaller, oarbetade. Tullfrihet önskas uttryckligen intagen i traktaten.
Spannmål och mjöl. Nu gällande tullfrihet i Sverige och nuvarande tullsatser i Norge önskas genom tariffen fastslagna.

Sedermera har ministern i Madrid, uti telegram af den 31 oktober, uttalat förhoppning att kunna få ytterligare jemkningar i nu anförda siffror, nämligen

- för *Norge*: salt 30 öre, vin 12 kronor, oranger 10 kronor, olja 5 kronor, russin 20 kronor;
- för *Sverige*: vin 15 kronor.

Öfver dessa nya förslag har Kongl. norska Regeringen afgifvit betänkanden den 31 oktober och 2 innevarande månad samt chefen för finansdepartementet uttalat sig vid föredragning af ärendet i svenskt statsråd denna dag».

Herr Ministern redogjorde för dessa från norsk och svensk sida afgifna yttranden och fortsatte derefter:

»Af den redogörelse, jag nu lemnat, behagade Eders Kongl. Maj:tt finna, att Kongl. norska Regeringen kunnat i väsentlig mån tillmötesgå Spaniens fordringar, medan chefen för finansdepartementet förklarar sig vara fortfarande hindrad att i afseende å artikeln vin tillstyrka eftergift åt Spanien i vidare mån än att gränsen mellan svagare och starkare viner bestämmes till 20 % alkoholhalt.

Jag har redan vid ärendets föredragning i svenskt statsråd erinrat derom, att ministern i Madrid upprepade gånger och med styrka framhållit angelägenheten att å artikeln vin göra medgifvanden såväl för Sveriges som för Norges del, icke blott i fråga om alkoholgränsen utan ock hvad tullsatsen beträffar, derest ett gynsamt resultat skall kunna motses af de nu pågående förhandlingarne. När nu sådant för Sveriges del möter afgjord betänklighet och den temligen korta tid, som återstår för den nu gällande traktatens fortvaro, gör det för Norge af dubbel vigt att snart få visshet i fråga om utsigterna att erhålla ny traktat, bör jag — för den händelse det nya svensk-norska motförslaget skulle komma att af spanska Regeringen definitivt afslås —

vara betänkt på de åtgärder, som då erfordras för att se Norges intressen till godo. Någon annan utväg härtill synes mig icke vara för handen än att ifrågasätta afslutandet af en handelstraktat för Norge allena. Vål synes det mig tvifvelaktigt, om Spanien med der rådande uppfattning af handelspolitikens kraf skall kunna förmås att derpå ingå mot endast de medgifvanden, som nu blifvit från norsk sida eventuelt gjorda, alldenstund den marknad, som de Förenade Rikena tillsammans erbjuda spanska produkter, påtagligen gifver ett bättre vederlag för hvad Spanien såsom afsättningsort utgör för norsk fisk samt öfriga svenska och norska exportartiklar, än hvad den norska marknaden allena bereder de spanska naturalster, som i större kvantiteter dit utföras. Jag kan därför knappt tänka mig och skulle i synnerhet icke vilja förespegla, att genom anlitande af en sådan utväg Norge skulle kunna erhålla en traktat utan högst betydliga offer.

Jag har ansett det vara min pligt att redan nu uttala detta, ehuru jag fortfarande hyser förhoppning, att en sådan nödfallsutväg skall kunna undvikas. Det har hittills visat sig för de Förenade Rikena fördelaktigt att vid underhandlingar om handels- och sjöfartstraktater uppträda och behandlas som en enhet. Denna fördel torde för framtiden blifva icke mindre men större, i samma mån den af Frankrike inledda och nu på flera håll fortsatta nya, fast i sjelfva verket gamla, handelspolitiken visar sig fiendtlig mot omsättningens frihet genom att pålägga högre tullar för varor, som icke införas direkt från produktionslandet, och därför ock vid uppgörandet af öfverenskommelser rörande handels- och sjöfartsförhållanden lägger hufvudsaklig om ej uteslutande vikt på det direkta varuutbytet emellan de fördragslutande parterna, hvilket anses icke böra få väga till ena sidans fördel utan att från den andra lemnas särskilda vederlag i tullnedsättningar eller på annat sätt.

Jag hemställer nu i underdånighet, det jag måtte bemyndigas att för ministern i Madrid utfärda nya instruktioner i öfverensstämmelse med ej mindre chefens för finansdepartementet denna dag i svenskt statsråd gjorda uttalande samt Kongl. norska Regeringens betänkanden den 31 oktober och 2 innevarande månad, än ock de af mig till dagens protokoll yttrade åsikter».

Uppå öfrige närvarande svenske och norske statsrådsledamöters underdåniga tillstyrkande behagade Hans Maj:t Konungen gilla den af Herr Ministern sålunda gjorda hemställan.

Herr Ministern hemställde derefter, att den jemlikt nådiga beslut i sammansatt svenskt och norskt statsråd den 27 sistlidne juni samt i norskt statsråd den 15 sistlidne september utsedde norske kommissarien vid underhandlingarne, H. J. Friele, måtte förses med fullmakt att jemte ministern i Madrid underteckna de aftal, som kunna komma att med Spanien träffas.

Uppå svenska och norska statsrådets enhälliga tillstyrkande behagade Hans Maj:t Konungen härtill i nåder lemna bifall.

Ex protocollo

Robert Sager.

7.

*Protokoll öfver utrikesdepartementsärende, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den
13 november 1882.*

Närvarande:

Hans Excellens Herr Statsministern Grefve Posse,
Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena Friherre
HOCHSCHILD,
Statsråden LOVÉN,
VON STEYERN,
Friherre VON OTTER,
HEDERSTIERNA,
HAMMARSKJÖLD,
RICHERT,
THEMPTANDER,
RYDING.

Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena anförde i underdånighet:

»De spanske underhandlarne hafva icke nöjt sig med den ändring i alkoholgränsen mellan svagare och starkare viner, som utgjorde enda eftergiften i afseende å artikeln vin, hvilken jag — efter föredragning af frågan om ny handelstraktat med detta land dels i svenskt dels i sammansatt svenskt och norskt statsråd den 3 innevarande månad — kunde bemyndiga ministern i Madrid att för Sveriges del erbjuda. Efter nu ingången redogörelse för det den 6 november hållna sammanträdet emellan de Förenade Rikenas och Spaniens underhandlare står det mer

än någonsin fast, att äfven Sverige måste för att icke mista sin privilegierade ställning på den spanska marknaden göra några koncessioner på de artiklar, som hafva särskild betydelse för Spaniens export till vårt land, nemligen vin och frukter.

Vid omförmälda sammanträde kom ock på tal, huruvida Spanien skulle vilja ingå på att sluta traktat med Norge allena, men detta afböjdes på ett sätt, som icke lemna utsigt att en officielt förnyad framställning i sådant syfte skulle röna tillmötesgående.

Vid sådant förhållande måste jag fästa Eders Kongl. Maj:ts uppmärksamhet på vigten, ja nödvändigheten att för Sveriges del göra någon nedsättning i tullen å vin samt någon ytterligare nedsättning i tullen å vissa slags frukter.

Jag stöder denna uppfattning på skäl hemtade från tvenne håll: traktatens betydelse i och för sig för Sverige och hänsyn till Norges intressen, sedan det nu visat sig ogörligt att bereda Norge fördelen af ny traktat utan Sveriges deltagande deruti.

Vår direkta handelsomsättning med Spanien uppgick (efter kommerskollegiets beräkningar) under åren 1876—80 i medeltal årligen till 3,200,000 kronor samt år 1881 till 5,289,000 kronor. Exporten har alltid varit något större än importen. För innevarande år kan — enligt mig utaf cheferne för tvenne betydande exportfirmor härstädes meddelade uppgifter — skeppningen på Spanien af trävaror allena anslås till 25,000 standards till ett värde af 3,200,000 kronor. Enligt deras åsigt är denna stegring icke tillfällig, utan bör Spanien komma att blifva en ännu större afuämare af svenska trävaror, derest förändrade tullförhållanden icke lägga hinder i vägen därför. Ministern i Madrid har framhållit detsamma och påpekar i en nyligen inkommen rapport, hurusom svensk vara nu erlägger 2 pes. (1 kr. 44 öre) per kubikmeter, medan finskt-ryskt trä drager en tull af 2 pes. 75 (1 kr. 98 öre), hvilken sats kommer att tillämpas på vår vara, derest ny traktat icke kommer till stånd. För hyflade bräder motsvara dessa siffror resp. 55 och 75 cent. (39,6 och 54 öre) per 100 kilo.

Sedan någon tid har en liflig verksamhet egt rum för att bereda afsättning på Spanien af våra jern- och ståltillverkningar. Nästkommande års utställning i Madrid af verktyg och maskiner för grufdriften, uti hvilken Sverige jemlikt Eders Kongl. Maj:ts beslut skall deltaga, lemna ett synnerligt gynnsamt tillfälle att få vår ypperliga grufmateriel, särskildt borrstål, känt i Spanien. Profsändningar deraf hafva redan i år afgått, och den svenske kommissarien för utställningen, hvilken i våras besökte Spanien för att studera dess bergverksförhållanden,

lofvar sig så mycket vackrare resultat för denna afsättning, som vår farligaste medtäflare i jern- och ståltillverkning, England, är tillsvidare utestängd från den spanska marknaden, just genom saknaden af handelstraktat. Underhandlingar om en sådan hafva alltsedan 1877 och äfven detta år varit å bane, men nyligen åter blifvit afbrutna.

Att af utställningen vinna några resultat för vår export på Spanien är otänkbart, om traktat ej kommer till stånd. I sådant fall vore vårt deltagande i densamma förfeladt.

Spanien är en betydande konsument af sprit. Äfven af denna vara hafva profsändningar från Sverige rönt ett gynsamt mottagande. Tullen derå är nu 17 pes. 35 c. (12 kr. 49 öre) per hektoliter. Länder utan traktat måste betala 20 pes. (14 kr. 40 öre). Exporten häraf torde för öfrigt till stor del bero på åstadkommandet af tätare ångbåtsförbindelser mellan Sverige och Spanien, hvartill för närvarande pågå ganska storartade förberedelser. Slutet ej traktat, måste de inställas.

För vår sjöfart på Spanien i det hela eger traktaten en stor betydelse. Fraktfarten på Spanien med svenska fartyg, som 1875 inbragte våra rederier 879,700 kronor, har sedan dess stigit, så att motsvarande siffror utgöra för 1880, 1,595,000 och 1881, 1,557,000 kronor.

Af det nu anförda behagade Eders Kongl. Maj:t finna, att ur synpunkten af Sveriges intressen allena åstadkommandet af nytt aftal med Spanien om handel och sjöfart väl kan vara värdt nedsättningar i vissa tullsatser, under förutsättning att de icke medföra någon känbar minskning i statens inkomster.

För Norge är emellertid traktaten af ännu mycket större betydelse än för Sverige. Detta framgår af det enda faktum, att Norge på Spanien afsätter omkring 70 % af sin klippfiskproduktion till ett värde af omkring 9 millioner kronor. Tullen i Spanien å denna vara blef den 1 augusti innevarande år nedsatt från 17 pes. 50 cent. (12 kr. 60 öre) till 12 pes. 70 cent. (9 kr. 14 öre), oberäknadt tilläggsafgifter till sammanlagdt belopp af 6 pes. (4 kr. 32 öre), som utgå oförändrade. Genom den nya traktaten kan trygghet för åtnjutande af den lägre tullsatsen samt mot höjning i tilläggsafgifterna vinnas, hvaremot, om traktat ej slutet, tullen genast höjes, och tilläggsafgifterna när som helst kunna stegras. Kongl. norska Regeringen har visat sig fullständigt uppfatta den betydelse traktatfrågan sålunda eger för Norge, och har icke tvekat att tillstyrka Eders Maj:t att göra sådana eftergifter, som kunna leda till målets vinnande. Ett oöfvervinnerligt hinder därför skall likväl resa sig, derest å ena sidan Spanien vidhåller sin vägran

att sluta traktat med Norge allena och, å den andra, Sverige skulle finna sig absolut förhindradt att göra eftergifter för Spaniens fordringar just i de punkter, som måste antagas för Spanien vara af största betydelse.

Lifligt öfvertygad som jag är, att unionens intressen kräfva ömsesidiga offer till ömsesidig och gemensam fördel, hyser jag den förtröstan, att Riksdagen skall veta att behjerta de kraf, som möjligen i detta fall komma att ställas på Sverige, äfven om de skulle synas vara betydligare än det särskildt svenska intresset under andra förhållanden borde betinga.

Senast ingångna meddelande från ministern i Madrid — telegram af den 11 innevarande månad — betecknar som ett ultimatum från spansk sida fordran på följande tullsats: vin 16 pes. (11 kr. 52 öre), russin 10 pes. (7 kr. 20 öre), all annan frukt 5 pes. (3 kr. 60 öre). Enär underhandlingar om handelstraktater, innehållande tariffer med fixa tullsats, alltid hafva en tendens att öfvergå till ett köpslagande, hvilket kanske först efter många vexelvis gjorda jemkningar och prutningar leder till slutlig öfverenskommelse, anser jag ordet *ultimatum* härvidlag icke betyda så mycket. Men instämmande i ministerns i Madrid så ofta uttalade åsigt, att *någon* jemkning i tullen å vin måste göras äfven för Sverige, derest traktat skall kunna komma till stånd, måste jag lägga mesta vigten på lösningen af denna fråga. Hvad tullsatserna å frukter beträffar, har ministern i Madrid ännu icke begagnat sig af hela den latitud föregående instruktioner gifvit honom, hvadan jag icke för närvarande vill ifrågasätta någon ytterligare jemkning i afseende å dessa artiklar. Jag får nu i underdånighet anhålla, det Eders Kongl. Maj:t behagade höra chefen för finansdepartementet, som på förhand blifvit satt i kännedom om min framställning».

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Themptander, yttrade derefter:

»Sedan Herr Ministern för utrikes ärendena nu ytterligare utvecklat betydelsen för Sverige af handels- och sjöfartstraktaters afslutande med Spanien, inskränker jag mig till att i korthet erinra, att jag till fullo erkänner sjöfartstraktatens ganska stora vikt för vår sjöfart i spanska hamnar och att jag äfven anser våra handelsförbindelser med nämnda land kunna i viss mån främjas genom de fördelar, en handelstraktat skulle bereda oss. Om jag i det senare afseendet icke ställer lika stora förhoppningar på traktatens verkningar som Herr Ministern för utrikes ärendena, beror det derpå, att de tullindringar Spanien erbjuder oss äro efter mitt förmenande i de flesta fall alltför obetydliga för att

kunna verka uppmuntrande för vår utförsel till Spanien, och att för den spanska marknads upparbetande för ökad afsättning af svenska produkter samverkan fordras af åtskilliga andra faktorer, hvilka i min tanke betyda vida mera än de obetydliga nedsättningarna i Spaniens tulltariff, hvarjemte traktatens behöflighet synes mig äfven bero af den omfattning, hvori Spanien kommer att med andra länder avsluta handelstraktater. De fördelar, hvilka äfven efter min åsigt äro förbundna med dessa traktater och särskildt med sjöfartstraktaten, äro dock tillräckligt stora att väl rättfärdiga modifikationer i vår tulltaxa af tullsatserna å några artiklar, för hvilkas lättade afsättning Spanien intresserar sig, under förutsättning att minskning i tullinkomst i följd deraf hålles inom måttliga gränser och att någon hufvudsaklig rubbning af vår skattelagstiftnings grunder derigenom ej sker. Det är ur nu angifna synpunkt jag hittills bedömt förevarande fråga. Nu har emellertid Herr Ministern för utrikes ärendena erinrat om ett annat förhållande, hvilket synes äfven mig med allt skäl böra uppmärksammas vid denna frågas bedömande, nemligen denna traktats vida större betydelse för Norge än för oss och osannolikheten att en traktat skulle kunna komma till stånd endast mellan Norge och Spanien, utan att sistnämnda lands fordringar på eftergifter komme att blifva vida längre gående än för närvarande. Kan en traktat, som gäller båda de Förenade Rikena åvägbringas derigenom, att Sverige gör någon eftergift utöfver hvad dess omedelbara handelsintressen möjligen kunna anses fordra, är en dylik eftergift i min tanke påkallad af de Förenade Rikenas ställning till hvarandra och dermed förbundna gemensamma intressen.

Derför finner jag mig ock af den framställning, Herr Ministern för utrikes ärendena nu gjort, manad tillstyrka att för den artikel, hvilken i främsta rummet synes intressera Spanien, eller de svagare vinerna, någon nedsättning må ske i den nu hos oss stadgade tullsatsen och hemställer jag förty, att denna tullsats må från 16,5 öre per liter sänkas till 15 öre eller den siffra, vår underhandlare i Madrid förut förslagsvis uppgifvit.

Herr Ministern för utrikes ärendena hemstälde derefter i underdånighet, det Kongl. Maj:t behagade bemyndiga honom att meddela ministern i Madrid instruktion i öfverensstämmelse med hvad chefen för finansdepartementet sålunda tillstyrkt.

Uppå statsrådets enhälliga tillstyrkande behagade
Hans Maj:t Konungen härtill i nåder lemna bifall.

In fidem
Robert Sager.

8.

*Protokoll öfver utrikesdepartementsärende, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den
9 december 1882.*

Närvarande:

Hans Excellens Herr Statsministern Grefve POSSE,
Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena Friherre
HOCHSCHILD,
Statsråden VON STEYERN,
Friherre VON OTTER,
HEDERSTIERNA,
HAMMARSKJÖLD,
RICHERT,
THEMPTANDER,
RYDING.

Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena anförde i underdånighet:

»Sedan jag senast hade anledning att underställa Eders Kongl. Maj:t frågan om nya handels- och sjöfartstraktater med Spanien, hafva handels- och sjöfartsnämnderna i Göteborg, Stockholm och Gefle samt stadsfullmäktige i Malmö inkommit med underdåniga framställningar rörande densamma.

Handels- och sjöfartsnämnden i Göteborg yttrar, att derest icke före den 15 innevarande månad ny traktat varder upprättad, torde Sveriges handel på Spanien och framförallt den svenska sjöfarten komma att i ganska betydlig mån lida skada derigenom, att Sverige går miste om de beaktansvärda fördelar, hvilka i hittills gällande trak-

tat tillförsäkrats ej mindre åtskilliga svenska exportartiklar än äfven och i synnerhet svenska fartyg, som ankomma till hamnar i Spanien och dess ultramarinska besittningar. Nämnden slutar med att i underdånighet förklara, att nämnden anser ingäendet emellan de Förenade Rikena och Spanien af ny traktat, innefattande enahanda fördelar för sjöfarten som de i den hittills gällande traktaten fastställda, vara från den svenska handels och sjöfartens synpunkt i väsentlig grad nyttigt och nödigt, hvadan nämnden anhåller, att Kongl. Maj:t, så vidt möjligt är, täcktes föranstalta, att en sådan traktat före utlöpfandet af den nu gällande kommer till stånd.

Handels- och sjöfartsnämnden i Stockholm påpekar, att under hägnet af 1871 års traktat och sedan stadga inträdt i de spanska förhållandena, de Förenade Rikenas sjöfart på Spanien år efter år tilltagit, så att den numera icke kan fränkännas en ganska stor betydelse; att, hvad särskildt Sverige beträffar, under år 1881 till Spaniens hamnar ankommit nära ett och ett halft hundratal svenska fartyg af tillsammans mer än femtiofem tusen tons drägtighet; att summan af beräknad bruttofrakt för de med svenska fartyg till och från Spanien under samma år in- och utförda laster uppgår till mera än en och en half million kronor; att upplysning föreligger, att Sveriges export till Spanien af trävaror innevarande år icke kommer att understiga ett värde af tre millioner tvåhundra tusen kronor; att äfven det svenska jernet funnit en marknad i Spanien och att i fråga om spritexport från Sverige man vid Spanien fästat stora förhoppningar. Vid sådant förhållande har nämnden trots sig icke böra underlåta att uttala sin mening om det oundgängliga behofvet af en förnyad handelstraktat med Spanien, äfven om detta mål icke skulle kunna ernås utan någon uppoffring af tullinkomsten å spanska artiklar.

Handels- och sjöfartsnämnden i Gefle, som upplyser, att under innevarande år från dervarande tullkammare redan till Spanien utklarerats femtio med trä lastade fartyg, och som är fullt förvissad att, om traktaten blefve förnyad, exporten af trävaror från dervarande handelsområde till Spanien skulle än vidare betydligt förökas, instämmer för öfrigt med hvad uti Stockholms handels- och sjöfartsnämnds underdåniga framställning blifvit yttradt.

Stadsfullmäktige i Malmö slutligen uttala, under åberopande af hufvudsakligen enahanda skäl, att det således torde vara af synnerlig vigt, att en ny handelstraktat kommer till stånd, äfven om sådant skulle medföra någon minskning i tullinkomsten af spanska artiklar.

För underhandlingens gång under de senaste fyra veckorna torde jag i sammansatt statsråd denna dag få lemna en mera utförlig framställning. Jag bör nu endast omförmåla, att Spanien ytterligare inskränkt sina anspråk, så att dessa — hvad angår tullsatser, om hvilka enighet ännu icke blifvit uppnådd — numera blott omfatta artiklarne *vin*, i afseende hvarå anspråket är oförändradt, *apelsiner*, *citroner* och *drufrvor*, för hvilka yrkas en tullsats af 7 pes. (5 kr.), samt *russin*, för hvilka begäres en tullsats af 14 pes. (10 kr.), allt per 100 kilo. Öfriga slag af frukter, såväl friska som torra, skulle icke blifva föremål för bestämelse i traktat-tariffen.

Jag bör ock tillägga att frågan om afslutande af traktat mellan Spanien och Norge allena varit föremål för en skriftligen förnyad framställning af ministern i Madrid hos spanska Regeringen, men blifvit bestämdt afböjd.

Jag får nu i underdånighet hemställa, det Eders Kongl. Maj:t behagade höra chefen för finansdepartementet i afseende å möjligheten att i någon vidsträcktare mån, än förut synt påkalladt, tillmötesgå dessa Spaniens önskingar.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Themptander, anförde derefter:

»Redan förut har jag haft tillfälle att inför Eders Kongl. Maj:t uttala min uppfattning om önskvärdheten af en handels- och sjöfarts-traktats afslutande med Spanien med hänsyn till de fördelar, som derigenom kunde beredas i främsta rummet vår sjöfart och i viss mån äfven vår handel på nämnda land, hvilket väl ej hittills i någon större omfattning för oss utgjort en afsättningsort, men der man kunde ega åtminstone anledning att antaga, det en i någon mån vidgad marknad skulle kunna vinnas, i händelse vi genom traktat blefve tillförsäkrade särskilda förmåner. Detta antagande vinner naturligtvis ökad styrka genom de af Herr Ministern för utrikes ärendena nu inför Eders Kongl. Maj:t anmälda uttalanden från handels och sjöfartens representanter å de förnämsta handelsplatserna i riket. Jag har ock förut erinrat om de tungt vägande skäl, hvilka hänsynen till broderlandets stora intressen i detta fall innefattar och som synas rättfärdiga att för traktatens åstadkommande medgifvanden å svensk sida göras äfven utöfver hvad våra egna omedelbara intressen kunna anses påkalla. Af denna uppfattning har jag varit ledd, då jag förut vid denna frågas behandling i underdånighet tillstyrkt åtskilliga ändringar i tulltaxan och deribland äfven en mindre tullnedsättning för vin, det senare steget för att icke förhindra traktatens tillkomst genom ett motstånd från svensk sida

mot hvarje modifikation af tullsatsen å en artikel, som måste i hög grad intressera Spanien.

Då emellertid de hittills Spanien erbjudna villkoren befunnits icke kunna leda till en traktats afslutande, anser jag mig, med särskildt betonande af de politiska skäl, hvilka vid denna frågas behandling måste träda i förgrunden, kunna tillstyrka, att de medgifvanden, som från Sveriges sida i denna sak kunna påkallas, må sträckas ända derhän, att en minskad tullinkomst, beräknad efter 1880 års införsel, af cirka 250,000 kronor uppstår. Men denna minskning bör efter min tanke göras genom nedsättning i främsta rummet af tullen å artiklarne russin, apelsiner, citroner och vindrufvor. I fråga åter om den nedsättning i vintullen, som må ifrågakomma, vågar jag underdånigst åberopa mitt förut gjorda tillstyrkande, att tullen må nedsättas till 15 öre per liter för de svagare vinerne, eller de, som uppgå endast till 20 proc. alkoholhalt, men jag anser mig fortfarande förhindrad att förorda en längre gående nedsättning i denna tull, och detta af hänsyn till det af mig vid föregående tillfällen framhållna naturliga samband, som eger rum mellan denna tullsats och beskattningen å alkoholdrycker, som inom landet tillverkas. Ur den synpunkten må visserligen hvarje, äfven den minsta nedsättning i vintullen betraktas såsom ett steg i motsatt riktning mot de grundsatser, som man tillämpar och framgent möjligen i än större omfattning vill tillämpa i fråga om de inhemska spritdryckerna. Men i samma mån det steg, som är i fråga att taga i syfte att ytterligare nedsätta vintullen, göres större, i samma mån måste ock betänkligheterna ökas hos den, som af Eders Kongl. Maj:t mottagit förtroendet att i första hand inför Eders Kongl. Maj:t yttra sin mening i de ämnen, som beröra landets skatteväsende, och hvilken därför i främsta rummet måste taga hänsyn till det för upprätthållande, så långt möjligt är, af rättvisa och billighet i beskattningsväsendet nödiga sambandet mellan denna lagstiftnings särskilda delar. Det är därför jag icke heller kan låta de äfven för mig högst afsevärda unionelt politiska skälen vara bestämmande så långt, att jag för min del kan förorda en större nedsättning af vintullen, än redan af Eders Kongl. Maj:t medgifvits.

Sedan jag angifvit den minskning i tullinkomst, Sverige må efter mitt förmenande vara beredt att underkasta sig för traktatens åstadkommande och sedan jag tillika förordat en viss begränsning af nedsättningen i vintullen, är det sedermera i min tanke likgiltigt, huruvida nedsättningen göres större eller mindre å den ena eller andra af de under förhandlingarna föreslagna artiklarne; kunnande detta utan

någon olägenhet göras beroende af hvad som anses bäst lämpa sig för Spaniens önsknigar.»

Herr Ministern för utrikes ärendena hemstälde slutligen, det Kongl. Maj:t behagade, i likhet med hvad vid föregående tillfällen egt rum, vid föredragningen i sammansatt statsråd fatta beslut rörande de nya instruktioner, som borde för ministern i Madrid utfärdas.

Uppå statsrådets enhälliga tillstyrkande behagade Hans Maj:t Konungen härtill i nåder lemna bifall.

In fidem

Robert Sager.

9.

*Protokoll öfver utrikes departementsärende, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i sammansatt statsråd å Stockholms
slott den 9 december 1882.*

Närvarande:

Hans Excellens Herr Statsministern Grefve POSSE,
Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena Friherre
HOCHSCHILD,
Hans Excellens Norske Herr Statsministern KIERULF,
Statsråden VON STEYERN,
Friherre VON OTTER,
HEDERSTIERNA,
HAMMARSKJÖLD,
RICHERT,
THEMPTANDER,
RYDING,
VOGT,
SCHWEIGAARD.

Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena anförde i underdånighet:

»Sedan nya instruktioner rörande underhandlingarne om handels- och sjöfartstraktaten med Spanien blifvit ministern i Madrid meddelade i enlighet med Eders Kongl. Maj:ts uppå min föredragning den 3 nästlidne november fattade beslut, höllos sammanträden mellan underhand-

larne den 6 och 10 samma månad. De från svensk-norsk sida gjorda erbjudanden förklarades äfven denna gång vara otillräckliga, men jemkningar gjordes i Spaniens fordringar derhän, att för allt vin till och med 20 proc. alkoholhalt på fat, buteljer och andra kärl begärdes en likformig tullsats af 16 pes. (11 kr. 52 öre) per hektoliter, i stället för det förut gjorda yrkandet om graderade tullsatser efter varans beskaffenhet och styrka. Härvid fogades likväl ett tillägg af innehåll, att vin icke må åsättas annan afgift — än förenämnda tullsats — vare sig konsumtionsskatt eller af hvilket som helst annat slag till förmon för stat eller kommun, vid transit eller förbrukning. För apelsiner, citroner och andra friska frukter äfvensom för alla slags torra frukter, utom russin begärdes en tullsats af 5 pes. (3 kr. 60 öre) samt för russin 10 pes. (7 kr. 20 öre) allt per 100 kilo. Under öfverläggningarne ifrågasattes af våre underhandlare, huruvida Spanien, då man från svensk sida icke kunde bevilja sådana fordringar, ville sluta traktat med Norge allena. Detta afböjdes upprepade gånger under förklaring, att för Spanien de två staterna vore en enhet och att man omöjligt kunde göra annat än behandla dem på enahanda sätt.

Ministern ansåg likväl icke detta svar vara tillfyllest, utan tillstälde efter det senare sammanträdet slut spanske utrikesministern en skriftlig not i ämnet. Härpå ingick skriftligt svar den 25, hvaruti tillkännagafs, att finansministern, till hvars pröfning frågan blifvit hänskjuten, förklarat sig icke finna det förenligt med Spaniens handelsintressen att afsluta traktat med Norge allena.

Under tiden hade de officiella underhandlingarne varit afbrutna, men flera försök blifvit under hand gjorda att förmå spanska Regeringen att ingå på billigare vilkor. Detta underlättades ock derigenom, att Eders Kongl. Maj:t, till följd af ministerns redogörelser för förhandlingarne den 6 och 10 november, uppå föredragning i svenskt statsråd den 13 samma månad beslöt, att ministern skulle bemyndigas att jemväl för Sveriges del ingå på någon sänkning i tullen på vin. Förslag och motförslag samt jemkningar i dessa hafva sålunda aflöst hvarandra och det senaste spanska krafvet går nu ut på att, med afstående från att genom traktaten binda tullsatserna på andra frukter än apelsiner, citroner och drufvor samt russin, bestämma tullen för de tre förra slagen till 7 pes. (5 kr.) och för russin till 14 pes. (10 kr.). I fråga om öfriga artiklar vidhållas förut uppställda fordringar.

Chefen för svenska finansdepartementet har vid ärendets föredragning denna dag i svenskt statsråd förklarar sig kunna tillstyrka, att eftergifterna från Sveriges sida sträckas ända derhän, att en minskad tullinkomst, beräknad efter 1880 års införsel, af omkring 250,000 kronor uppstår, hvilken minskning likväl bör göras genom nedsättning i främsta rummet af tullen å artiklarne russin, apelsiner, citroner och vindrufvor, hvaremot någon vidare nedsättning i tullen å vin — under den till 15 öre per liter redan medgifna — icke kan af honom tillstyrkas. Med denna begränsning är det i chefens för finansdepartementet tanke likgiltigt, huruvida nedsättningen göres större eller mindre å den ena eller andra af de föreslagna artiklarne, kunnande detta utan olägenhet göras beroende af hvad som anses bäst lämpa sig för Spaniens önskingar.

Enär den senast öfverenskomna förlängningen af nu gällande traktat tilländalöper redan den 15 innevarande månad, således inom en vecka härefter, och det icke lärer kunna förutsättas, att de nya traktaterna, i afseende å hvilka åtskilliga redaktionsfrågor ännu äro oafgjorda, i något fall skulle kunna blifva formligen afslutade och undertecknade inom en så nära liggande tidpunkt, blifver den nu gällande traktaten antagligen inom få dagar ytterligare förlängd på några månader, om ock ej ända till den 15 nästkommande maj, såsom Eders Kongl. Maj:ts minister i Madrid erhållit föreskrift begära. Detta är så mycket sannolikare som äfven i det fall, att de nya aftalen kunde komma till stånd före den 15, en förlängning af 1871 års traktat måste redan på förhand vara beredd för att lemna vederbörande nationalrepresentationer nödig tid till pröfning af de bestämmelser om tullsatser, hvilka i den nya handelstraktaten skulle intagas.

Vid sådant förhållande samt med fästadt afseende å en i Spanien inom den närmaste tiden väntad förändring i ministèrens sammansättning, hvilken på dess handelspolitik torde komma att öfva inflytande, är jag af den förmening, att ett uttjänjande af underhandlingen för närvarande är påkalladt af de Förenade Rikenas intressen. Ett säkert bedömande häraf är emellertid möjligt endast för dem, som på nära håll kunna följa den antydda politiska krisens utveckling, och jag måste därför tillstyrka Eders Kongl. Maj:t att åt de Förenade Rikenas underhandlare öfverlåta att vid fullföljandet af förhandlingarne med frihet röra sig inom de gränser, som Kongl. norska Regeringens omförmälda betänkande samt chefens för finansdepartementet åberopade yttrande utstaka.

Derest Eders Majestät gillar denna uppfattning, torde jag bemyndigas att i öfverensstämmelse dermed meddela ministern i Madrid nya instruktioner.»

Härtill behagade Hans Maj:t Konungen, jemlikt svenska och norska statsrådets enhälliga tillstyrkande, i Näder lemna bifall.

In fidem
Robert Sager.

10.

Utdrag af protokollet öfver utrikesdepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 13 april 1883.

Närvarande:

Hans Excellens Herr Statsministern Grefve POSSE,
Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena Friherre
HOCHSCHILD,
Statsråden LOVÉN,
VON STEYERN,
HEDERSTIERNA,
HAMMARSKJÖLD,
RICHERT,
THEMPTANDER,
RYDING.

Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena anförde i underdånighet:

»I det jag nu får för Eders Kongl. Maj:t anmäla, att de underhandlingar, som under mer än ett halft års tid pågått i Madrid, slutligen ledt till det resultat, att nya aftal om handel och sjöfart mellan de Förenade Rikena och Spanien, bärande datum den 15 nästlidne månad, blifvit af Eders Kongl. Maj:ts fullmäktige samt spanske utrikes- och finansministrarne undertecknade, får jag tillika, innan ärendet i sammansatt statsråd underställes Eders Maj:ts afgörande, redogöra för de Sverige särskildt rörande bestämmelser, som i den nya handels-traktaten fått sin plats.

Vid ärendets föredragning den 9 sistlidne december hade nyss förut i Madrid hållits en konferens, som slutade med ett fullkomligt afbrytande af underhandlingarne. De anbud, som för Sveriges del der gjordes, omfattade följande tullnedsättningar: vin af till och med 20 grader: 15 öre per liter; apelsiner, citroner och vindrufvor: 15 öre samt russin: 21 öre per kilogram.

När sedermera förhandlingarne under loppet af februari återtogos, framställes från spanska Regeringens sida anbud att nedsätta tullen å smältstycken (tochos) från pes. 8,65 till 3,50, men såsom vederlag derfor fordrades samma medgifvanden från svensk sida, hvilka, när de mot slutet af november af Spanien yrkades, blefvo med bestämdhet afböjda. Anbudet blef därför äfven nu förkastadt.

Traktaten af 1871 var emellertid nära att utlöpa, utan att något antagligt anbud blifvit från spansk sida framställt. Ett sådant meddelades ändtligen genom ett den 14 nästlidne mars från Madrid afsändt, men först nästföljande dag hit ingånget telegram. Det innehöll, att Spanien afstod från vidare yrkanden på ytterligare nedsättning af vintullen, men såsom ett oeftergifligt vilkor fordrade nedsättning af tullen å apelsiner, citroner och drufvor till 5, och å russin till 10 öre. Förslaget blef gjort till föremål för öfverläggning mellan statsrådets ledamöter, som, under förutsättning af Eders Maj:ts bifall, enades om att ingå på öfvermälda tullsatsers bestämmande till respektive 10 och 15 öre och, som yttersta medgift, den sistnämnda tullsatsens reduktion till 14 öre. Dessa anbud blefvo af spanska Regeringen antagna och traktatfrågan var dermed afgjord. Eders Maj:ts minister i Madrid lyckades på samma gång förmå spanska Regeringen att vidblifva sitt anbud om tullnedsättningen å smältstycken och har sedermera jemväl utverkat en definition af hvad dermed skall förstås, hvarigenom icke slagghalten utan det yttre utseendet blifver bestämmande för tullbehandlingen. Af hvilken betydelse en sådan definition kan blifva, derom har en flerårig erfarenhet från den franska marknaden lemnat öfvertygande bevis.

Jag har låtit uppgöra en beräkning öfver den minskning i statens tullinkomster, som af traktaten, sådan den nu föreligger, skulle blifva en följd. Denna beräkning, som torde få biläggas dagens protokoll, utvisar, under förutsättning af en import till samma omfång som under åren 1879—1881 i medeltal, att minskning skulle uppstå till belopp af något öfver 300,000 kronor. Det af chefen för finansdepartementet vid föredragning den 9 sistlidne december antydda maximibeloppet har sålunda blifvit något öfverskridet. Öfver denna del af ärendet behagade Eders Kongl. Maj:t nu inhemta hans yttrande.»

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Themptander anförde derefter:

»Då frågan om afslutande af handels- och sjöfartstraktater med Spanien senast inför Eders Kongl. Maj:t anmäldes, tillstyrkte jag, att nedsättning i gällande tullsats för de artiklar, hvarom framställning i sådant afseende gjorts från spansk sida, måtte medgifvas derhän, att en minskad tullinkomst af cirka 250,000 kronor uppstode, hvarvid jag ansåg det temligen likgiltigt, om nedsättningen gjordes större eller mindre å den ena eller andra af de ifrågavarande artiklarne, blott tullen å de svagare vinerna icke sänktes under 15 öre per liter. Det har ock, såsom af den nu afslutade traktaten visar sig, lyckats vår underhandlare förmå Spanien att åtnöjas med denna mindre nedsättning i vintullen, och är detta en fördel, hvarpå jag på förut anförda grunder måste lägga en synnerlig vikt och som är af vida större betydelse än den, utöfver hvad jag förra gången föreslog, något ökade uppostring af tullinkomst, hvilken måst ske för att bringa traktaten till stånd. Om man för att beräkna den minskning i tullinkomst, som uppstår genom de i traktaten gjorda tullnedsättningarne, tager medeltalet af införseln utaf de artiklar, för hvilka nedsättning skett, under åren 1879—1881, skulle minskningen, såsom Herr Ministern för utrikes ärendena nyss omförmälde, uppgå till ungefär 320,000 kronor. Till grund för beräkningen är då lagd den tulltaxa, som gäller sedan medlet af nästlidne maj månad. Göres åter beräkningen efter den tulltaxa, som derförut var gällande, blifver uppostringen af statsinkomst vida mindre och uppgår icke fullt till 200,000 kronor. Den i detta afseende hufvudsakligen verkande skiljaktigheten mellan de båda tulltaxorna består, som bekant, deri att till de lägre tullbeskattade vinerna räknades förut alla viner till och med 21 procent alkoholhalt, under det att i den nu gällande tulltaxan den lägre tullsatsen tillämpas endast å viner till och med 15 procent alkoholhalt. För de viner, som ligga mellan 15 och 21 procent, medförde nuvarande tulltaxa en förhöjning i tullen från 16,5 öre per liter till nära dubbla beloppet, men denna förhöjning, som icke varit tillämpad fullt ett år, skulle nu till väsentlig del försvinna, sedan genom traktaten gränsen för den lägre tullsatsen skulle flyttas till 20 procent alkoholhalt. En annan, ehuru i fiskaliskt afseende föga betydande skilnad mellan nuvarande och senast förut gällande tulltaxa, är ock, att, då vindruvfor förut voro tullfria, de numera draga 25 öres tull per kilogram, i hvilken tullsats traktaten bestämmer en nedsättning till 10 öre.

Den sänkning af tullsatsen, som enligt traktaten skulle inträda

för andra artiklar, utgör för russin från 25 öre till 14 öre, för apelsiner och citroner från 25 öre till 10 öre och för skuren kork från 35 öre till 7 öre, allt per kilogram.

Öfriga i traktatstariffen upptagna bestämmelser sammanfalla med hvad gällande tulltaxa redan stadgar.

I sammanhang med beräkningen af den minskning i statsinkomst, som af traktaten skulle härflyta, bör jag dock icke underlåta att erinra om det af erfarenheten bestyrkta förhållandet, att om tullnedsättningar än till en början medföra minskning i tulluppbörden för de artiklar, hvarå nedsättningen sker, denna dock i allmänhet snart utjemnas samt till och med mer än ersättes genom en ökad införsel; likasom jag anser mig böra fästa uppmärksamheten derå, att när vår tulluppbörd numera nått så betydande omfång, uppbördens belopp måste vid budgetens uppgörande kalkyleras med en så stor marginal, att på en dylik kalkyl icke kan inverka en minskning i inkomst, som ej är större än den, som beräknats kunna uppstå genom ifrågavarande tullnedsättningar.

Om jag än finner de artiklar, för hvilka traktaten nedsätter tullen, ingalunda vara bland dem, med afseende å hvilka en tullnedsättning företrädesvis borde ifrågakomma, derest saken finge bedömas oberoende af traktatsförhållanden, anser jag mig emellertid, på grund af hvad jag nu anfört, ur synpunkten af statskassans intresse icke ega anledning att afstyrka ingåendet af öfverenskommelser, hvilka dock medföra obestriddliga fördelar för vår sjöfart och jemväl måste antagas kunna bidraga till en ökad afsättning af svenska produkter till Spanien, på samma gång dessa traktaters stora betydelse för broderlandet lägger de unionelt-politiska skälen med afgörande tyngd i vågskålen till förmån för traktaternas afslutande. Jag tillstyrker därför, att Eders Kongl. Maj:ti, med godkännande för Sveriges del af de med Spanien afslutade handels- och sjöfartstraktaterna, täcktes förordna om de åtgärder för ärendets vidare behandling, som fordras för att, i hvad på Sverige ankommer, bereda traktaterna en definitiv karakter.»

Herr Ministern för utrikes ärendena yttrade derefter:

»I afseende på de ingångna aftalens betydelse för Sveriges handel och sjöfart på Spanien, får jag till en början åberopa mitt yttrande till statsrådsprotokollet den 13 sistlidne november. Vidare torde jag få anföra, att, enligt en för några dagar sedan från Spanien ingången underrättelse, verkliggörandet af den sedan någon tid af enskilda personer förberedda planen att genom en ny ångbåtsförbindelse med spanska hamnar underlätta det ömsesidiga varuutbytet nu i väsentlig mån skulle vara beroende på traktaternas godkännande och tillämpning.

Ministern i Madrid har framhållit fördelarne för vår jernindustri att hafva utom för smältstycken äfven för jern- och ståltråd vunnit en förmånlig tullsats; för vår trävaruindustri att hafva fått en betydlig nedsättning i tullen för dörrar och fönsterluckor, eller det slag af träarbeten som mest förbrukas; för vår sprittillverkning att vara försäkrad om en marknad, hvars behof af denna vara år 1880 öfversteg 20,000 tons eller 8 millioner kannor. Sprit har som bekant under åren 1880 och 1881 exporterats till betydliga kvantiteter härifrån riket. Denna export gick hufvudsakligen till Lybeck och Hamburg. Spanien har från tyska hamnar hemtat $\frac{3}{4}$ af nyss omförmälda betydande kvantitet. Det ligger nära till hands att antaga, det en ej obetydlig del af den från Tyskland införda varan i sjelfva verket varit af svenskt ursprung. Att det icke behöfves annat än lättade kommunikationer för att bereda direkt afsättning för svensk sprit, sluter jag af åtskilliga från våra konsuler ingångna meddelanden om det gynsamma utfallet med direkta profsändningar från Sverige.

Jag får nu endast hemställa, det Eders Maj:t ville i sammansatt statsråd fatta beslut om traktaternas godkännande samt om deras föreläggande för Riksdagen och Storthinget.»

Sedan statsrådets öfrige ledamöter förenat sig i denna hemställan, behagade Hans Maj:t Konungen densamma i nåder bifalla.

Ex protocollo
Aug. Gyldenstolpe.

Beräkning öfver den genom tillämpning af tariff B minskning i

Varans namn.	I n f ö r d			
	1 8 7 9.		1 8 8 0.	
1.	2.	Tullsats Kr.	3.	Tullsats Kr.
Korkar, skurna, utan beslag	Ⓔ 31,899	0.15	Ⓔ 40,088	0.15
Apelsiner	» 597,260	0.10	» 666,150	0.10
Citroner	» 124,513	0.10	» 121,255	0.10
Vindrufvor	» 84,360	—	» 119,329	—
Russin	» 1,876,485	0.10	» 2,155,791	0.10
Vin, af t. o. m. 21 proc. alkoholhalt på fastager	» 4,555,549	0.07	» 5,171,900	0.07
Vin, på buteljer	Kr 142,287	0.55	Kr 197,709	0.55
Vin, alla slag, af t. o. m. 15 proc. alkoholhalt	?	—	?	—
Vin, af mer än 15, t. o. m. 21 proc. alkoholhalt:				
på fat	?	—	?	—
på andra kårar	?	—	?	—

Skillnad mellan 6 och 8 = **Kr. 194,253.**

" " 7 " 8 = " **320,081.**

¹ Enär de officiella uppgifterna öfver införseln 1879—81 icke särskilja vin öfver och under 15 proc. alkohol till chefen för finansdepartementet af den 29 augusti 1881 (se Kongl. Maj:ts proposition N:o 2 till Riksdagen 15 proc. alkohol och tullen därför beräknats efter 65 öre per liter.

² Genom traktaten med Spanien bindes icke vin, som innehåller mer än 20 proc. alkohol, vid den här inkomsten att något ökas, men något afseende å detta förhållande har i beräkningen icke kunnat göras.

vid handelstraktaten med Spanien uppkommande tullinkomster.

q v a n t i t e t			T u l l i n k o m s t				
1 8 8 1.		i medeltal 1879—81.	i medeltal 1879—81.	beräknad (efter medeltalet införda varuquantiteter 1879—81) enligt tull- taxan af 12 maj 1882.	beräknad (efter medeltalet införda varuquantiteter 1879 —81) enligt tariff B. vid handelstr:n med Spanien.		
4.	Tullsats Kr.	5.	6. Kr.	7. Kr.	Tullsats Kr.	8. Kr.	Tullsats Kr.
Kg. 21,220	0.35	Kg. 17,284	5,866	6,049	0.35	1,210	0.07
» 328,252	0.25	» 288,624	69,468	72,156	0.25	28,862	0.10
» 62,201	0.25	» 55,594	13,375	13,898	0.25	5,559	0.10
» 58,428	—	» 48,368	—	12,092	0.25	4,837	0.10
» 867,053	0.25	» 860,971	206,635	215,243	0.25	120,536	0.14
» 2,410,440	0.16,5	» 2,183,260	359,446			} 396,369	0.15 ²
L 493,007	0.21	L 459,199	96,836				
?	—	Kg. 1,760,000 ¹		290,000	0.16,5		
?	—	» 873,091 ¹		261,927	0.30		
?	—	L 9,368 ¹		6,089	0.65		
		Summa	751,626	877,454	—	557,373	

holhalt, har fördelningen här ofvan blifvit beräknad enligt den proportion, som finnes angifven i tullkomiténs skrif-
1882, bil. pag. 13). Allt vin infördt på buteljer från Spanien, Portugal och Storbritannien har ansetts hålla öfver-
tagna tullsatsen, 15 öre per liter; om vin öfver 20 till och med 21 proc. alkoholhalt åsättes högre tull, kommer tull-

11.

Protokoll öfver ett blandadt utrikesdepartements-, civil- och finansärende, hållet inför Hans Maj:t Konungen i sammansatt statsråd å Stockholms slott den 13 april 1883.

Närvarande:

Hans Excellens Herr Statsministern Grefve POSSE,
 Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena, Friherre
 HOCHSCHILD,
 Hans Excellens Norske Herr Statsministern KIERULF,
 Statsråden LOVÉN,
 VON STEYERN,
 HEDERSTIERNA,
 HAMMARSKJÖLD,
 RICHERT,
 THEMPTANDER,
 RYDING,
 VOGT,
 SCHWEIGAARD.

Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena föredrog i underdånighet följande ärende och anförde dervid:

»Såsom för Eders Kongl. Maj:t i norskt statsråd den 7 innevarande månad och i svenskt statsråd denna dag blifvit anmäldt, afslötos nya handels- och sjöfartstraktater mellan de Förenade Rikena och Spanien den 15 nästlidne mars.

Underhandlingarne härom, som pågått alltsedan början af oktober, blefvo efter ett i första hälften af december hållet sammanträde tillsvidare afbrutna. Skilnaden mellan Spaniens fordringar och de af våre fullmäktige gjorda erbjudanden hade nemligen icke kunnat utjemnas, och då spanska Regeringen, efter att hafva den 13 december för Cortes framlagt ett lagförslag om två månaders prorogation af 1871 års, den 15 nyssnämnde månad utlöpande traktat, utlofvat att intill förslagets afgörande låta traktatens giltighet fortvara, fanns icke anledning att pådrifva underhandlingarne, förr än spanska Regeringen visade sig mera medgörlig. Den motsedda förändringen inom spanska ministären försiggick och en ny finansminister skulle öfvertaga ledningen af de underhandlingar, som utom med de Förenade Rikena äfven med Tyskland och Schweiz lemnats ofullbordade. Cortes hunno först mot slutet af februari slutbehandla lagförslaget om prorogationen, så att detta den 1 mars blef promulgeradt som lag. Förlängningen af 1871 års traktat under tre månader räknade från den 15 december, således till och med den 15 mars, godkändes. Då sålunda endast helt kort tid återstod och ännu intet förslag från spansk sida framkommit, anbefalldes jag ministern i Madrid den 6 mars att, antingen traktat blefve underskrifven före eller efter den 15 mars, begära en ny förlängning af den gamla traktaten. Den 14 mars på aftonen ingick ändtligen meddelande, att Spanien åtnöjde sig med den tullsats å vin i Sverige, som i december blifvit erbjuden, men fordrade betydligare nedsättningar, än då medgifvits, i tullarne å frukter. Sedan svar härå aflåtits den 15, såsom jag i svenskt statsråd denna dag närmare omförmålt, kom aftalet samma dag till stånd. Frågor rörande de nya traktaternas redaktion hade under den senast förflutna månaden varit föremål för en omfattande skriftvexling, dels mellan utrikesdepartementet och norska departementet för det inre, dels mellan utrikesdepartementet och beskickningen i Madrid. Texten kunde sålunda jemväl den 15 mars definitivt affattas, och ett exemplar »ne varietur» samma dag undertecknas, hvaremot de egentliga traktatinstrumenten först någon tid derefter blefvo upprättade.

Enär 1871 års traktat icke vidare kunde förläugas, undertecknades i sammanhang med traktaternas afslutande den 15 mars en deklARATION, hvarigenom öfverenskoms, att från nämnde dag och intilldess de nya traktaterna hunnit i behörig ordning ratificeras, de Förenade Rikena och Spanien ömsesidigt tillförsäkrade hvarandra såväl vid införsel och utförsel samt transit af varor kommande från de respektive län-

derna, som ock i afseende å sjöfarten, den behandling, som tillkommer de mest gynnade nationer.

Uti sitt af norska Regeringen tillträdde föredrag af den 7 innevarande månad, har departementet för det inre uttalat följande slutomdöme om de nya traktaternas betydelse för Norge:

Vid bedömande af frågan, huruvida genom de föreliggande traktaterna vunnits fördelar, som stå i rimligt förhållande till de icke oväsentliga eftergifter desamma från vår sida betingat, bör framför allt uppmärksammas, att Spanien, på sätt departementet upprepade gånger framhållit och närmare påvisat, är och länge har varit hufvudmarknaden för en af våra betydligaste exportartiklar, nemligen klippfisk, och att det derföre har måst anses utomordentligt maktpåliggande att söka genom traktat tillförsäkra sig så vidt möjligt gynsamma vilkor för införseln af denna vara till nämnda land. Med hänsyn till det i sådant afseende vunna resultatet, måste visserligen medgifvas, att den i traktaten bestämda tullsats, ehuru omkring 20 procent lägre än den förut gällande, dock fortfarande måste anses mycket hög och att det derföre varit särdeles önskvärdt att ernå ytterligare nedsättning af densamma. På grund af innehållet af de i Spanien utfärdade lagarne om successiva tullnedsättningar, kunde man emellertid ej vänta sig att få dylik nedsättning utverkad, och departementet yttrade också redan i föredraget den 12 september sistlidet år, att man af sådant skäl fann ansträngningarne böra uteslutande riktas på att med minsta möjliga uppoffringar få fastställd den tullsats, som då erbjöds och som slutligen äfven blef antagen. Departementet utgick nemligen då ifrå och måste fortfarande vidhålla, att traktatens förnyande får sin största och vigtigaste betydelse för klippfiskhandeln derigenom, att den tryggar importen till Spanien mot en ogynsammare behandling af samma vara, än om den kommer från andra nationer, och derigenom möjliggör en konkurrens på lika fot med dessa. Och utom att den lemnar full trygghet i detta afseende, kommer den nya traktaten derjemte att, så länge den gäller, hindra, att sjelfva tullsatsen, hvilken, om ock hög, ingalunda är prohibitif, må ytterligare höjas, en möjlighet mot hvilken man i den äldre traktaten icke hade någon säkerhet. Så länge Spanien är utan traktat med åtskilliga andra länder, som utföra klippfisk, kommer Norge naturligtvis att genom traktaten befinna sig i en synnerligen förmånlig ställning, men inför ovissheten huru länge detta förhållande kommer att räcka, vill departementet icke vid denna fördel hafva lagd någon särdeles betydande vikt. Möjligheten af de reducerade tullsatsernas förmåga att framkalla en ökad utförsel till Spanien

härifrån landet af vissa andra af de i tariff A uppräknade artiklar, särskildt trävaror, bör icke heller lemnas alldeles obeaktad.

I det departementet på grund af det anförda finner sig böra uti ifrågavarande, för hvad handeln angår vigtigaste punkt beteckna traktaten såsom jemförelsevis mycket tillfredsställande, synnerligast då man fäste afseende vid de ogynsamma följder, bristen på traktat lätteligen skulle kunna medföra för en af våra förnämsta näringsgrenar, kan departementet icke heller annat än lägga väsentlig vikt dervid, att vår sjöfart, för hvilken Spanien i ett föregående betänkande visats hafva icke ringa betydelse, genom sjöfartstraktaten blifvit fullkomligt tryggad mot all slags differentiell behandling, liksom ock att i öfriga afseenden gifvits tillfyllestgörande stadganden till dess betryggande — om man frånser att traktaten icke innehåller någon bestämmelse om lättnad i de hvarjehanda, för skeppsfarten betungande tull-föreskrifter, som gälla i Spanien och hvilka departementet vid föregående tillfällen framhållit önskvärdheten af att söka få ändrade.

Å andra sidan har chefen för finansdepartementet vid föredragningen i svenskt statsråd denna dag yttrat följande:

»Om jag än finner de artiklar, för hvilka traktaten nedsätter tullen, ingalunda vara bland dem, med afseende å hvilka en tullnedsättning företrädesvis borde ifrågakomma, derest saken finge bedömas oberoende af traktatsförhållanden, anser jag mig emellertid ur synpunkten af statskassans intresse icke ega anledning att afstyrka ingåendet af öfverenskommelser, hvilka dock medföra obestriddiga fördelar för vår sjöfart, och jemväl måste antagas kunna bidra till en ökad afsättning af svenska produkter till Spanien, på samma gång dessa traktaters stora betydelse för broderlandet lägger de unionelt-politiska skälen med afgörande tyngd i vågskålen till förmån för traktaternas afslutande.»

I dessa uttalanden kan jag hufvudsakligen instämma. Blott må det tillåtas mig att derutöfver påpeka, att, om ock Norge, som haft större intresse än Sverige att få de nya aftalen till stånd, icke absolut taget behöfver vidkännas någon större tullförlust än Sverige, så väger denna uppoffring i statsinkomster likväl för Norge mera än den Sverige åtager sig. Och om härtill lägges, att Sverige efter all sannolikhet har bättre utsigter att i Spanien vinna marknad för produkter, som hittills i föga nämnvärd mån eller alldeles icke nått dit, så torde traktaternas betydelse för hvartdera af de Förenade Rikena inom en icke aflägsen framtid komma att ställa sig temligen lika.

Med stöd af hvad nu blifvit anfördt, får jag i underdånighet hemställa det Eders Kongl. Maj:t måtte för Sin del godkänna de i Madrid

den 15 nästlidne mars mellan Eders Maj:ts och Hans Maj:t Konungens af Spanien fullmäktige träffade aftal samt, derest så sker, besluta att handels- och sjöfartstraktaterna skola Riksdagen och Storthinget föreläggas för äskande af bifall till de bestämmelser deruti, som behöfva sådant godkännande.»

Sedan chefen för finansdepartementet åberopat sitt anförda yttrande, uti hvilket chefen för civildepartementet, äfvensom svenska statsrådets öfrige ledamöter instämde, samt de norske statsrådsledamöterna åberopat Kongl. norska Regeringens betänkande, förenade sig det sammansatta statsrådets samtliga ledamöter i att tillstyrka bifall till hvad Herr Ministern för utrikes ärendena hemställt och föreslagit;

och behagade Hans Maj:t Konungen dertill gifva sitt bifall och samtycke.

In fidem
Aug. Gyldenstolpe.

12.

*Protokoll öfver utrikesdepartementsärende, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet den 13 april 1883.*

Närvarande:

Hans Excellens Herr Statsministern Grefve POSSE,
Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena Friherre
HOCHSCHILD,
Statsråden LOVÉN,
VON STEYERN,
HEDERSTIERNA,
HAMMARSKJÖLD,
RICHERT,
THEMPTANDER,
RYDING.

Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena hemstälde i underdånighet, det Kongl. Maj:t tacktes, jemlikt det vid föredragningen denna dag i sammansatt statsråd fattade beslut, förordna om aflåtande till Riksdagen af nådig proposition angående de med Spanien afslutade handels- och sjöfartstraktaterna.

Enär vidtagandet af åtskilliga, utaf vissa bestämmelser i handels- traktaten betingade åtgärder tillhörde finansdepartementets beredning, hemstälde Herr Ministern vidare, det Kongl. Maj:t tacktes förordna att för sådant ändamål afskrift af handelstraktaten med tillhörande tariffer skulle till nämnda departement öfverlemnas.

Slutligen, sedan Herr Ministern uppläst ett förslag till proposition äfvensom en förteckning på de protokoll, som funnos deri åberopade,

behagade Hans Maj:t Konungen, uppå statsrådets enhälliga tillstyrkande, dels besluta, att propositionen, i enlighet med det upplästa, härhos bilagda förslaget, samt åtföljd af de å den jemväl upplästa och härhos bilagda förteckningen upptagna protokoll skall till Riksdagen aflåtas; dels ock bifalla hvad Herr Ministern för utrikes ärendena i öfrigt hemstält.

In fidem

Aug. Gyldenstolpe.

Innehållsförteckning.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition n:o 41 sid. 1.

Handelstraktat mellan de Förenade Rikena och Spanien, afslutad den 15 mars 1883	» 3.
Tariff A. Införselstullar i Spanien	» 10.
Tariff B. Införselstullar i Sverige	» 12.
Tariff C. Införselstullar i Norge	» 13.
Sjöfartstraktat mellan de Förenade Rikena och Spanien afslutad den 15 mars 1883	» 14.

Öfriga bilagor;

1. Protokoll öfver utrikesdepartementsärende i sammansatt norskt och svenskt statsråd den 28 februari 1882	» 19.
2. Utdrag af protokollet öfver utrikesdepartementsärenden i sammansatt statsråd den 27 juni 1882	» 22.
3. Utdrag af protokollet öfver utrikesdepartementsärenden i statsrådet den 29 september 1882	» 27.
4. Utdrag af protokollet öfver utrikesdepartementetsärenden i sammansatt statsråd den 29 september 1882	» 33.
5. Utdrag af protokollet öfver utrikesdepartementsärenden i statsrådet den 3 november 1882	» 39.
6. Utdrag af protokollet öfver utrikesdepartementsärenden i sammansatt statsråd den 3 november 1882	» 44.
7. Protokoll öfver utrikesdepartementsärende i statsrådet den 13 november 1882	» 49.

Bih. till Riksd. Prot. 1883. 1 Saml. 1 Afd. 29 Häft.

8.	Protokoll öfver utrikesdepartementsärende i statsrådet den 9 december 1882	sid. 54.
9.	Protokoll öfver utrikesdepartementsärende i sammansatt statsråd den 9 december 1882	» 59.
10.	Utdrag af protokollet öfver utrikesdepartementsärenden i statsrådet den 13 april 1883	» 63.
	Bilaga: beräkning öfver den genom tillämpning af tariff B vid handelstraktaten med Spanien uppkommande minskning i tullinkomster	» 68.
11.	Protokoll öfver ett blandadt utrikesdepartements-, civil- och finansärende i sammansatt statsråd den 13 april 1883	» 70.
12.	Protokoll öfver utrikesdepartementsärende i statsrådet den 13 april 1883	» 75.